

Bruksela, dnia 8 kwietnia 2010 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 18/2010

Inicjatywy i opinie Komisji Europejskiej marzec 2010 (wybrane)

1. INSTYTUCJE - Komisja przyjmuje priorytety strategiczne na 2010 r

Komisja Europejska przyjęła w dniu 31 marca br. program prac na rok 2010. Dokument ten odzwierciedla zaangażowanie Komisji w wyprowadzenie Europy z kryzysu gospodarczego i wypracowanie strategii przynoszącej bezpośrednie korzyści obywatelom. Komisja opracowała listę 34 priorytetów strategicznych, które zostaną wdrożone do końca tego roku. Uzgodniła również listę 280 najważniejszych planowanych wniosków na rok 2010 i później. W swoim programie prac Komisja określa także podstawowe założenia dotyczące jej najważniejszych zobowiązań w zakresie poszczególnych obszarów polityki, które zamierza podjąć w nadchodzących latach.

Przewodniczący Komisji, **José Manuel Barroso**, powiedział: „Nowi komisarze piastują swój urząd od sześciu tygodni. Uzgodniliśmy już nasze priorytety oraz opracowaliśmy wstępną listę inicjatyw na nadchodzące lata. Przyszedł czas na działania. Utrzymanie dotychczasowego stanu nie jest możliwe. Przyjęty program prac jest ambitnym, lecz realistycznym programem działań ukierunkowanym na wyniki. Mam nadzieję, że państwa członkowskie i pozostałe instytucje UE również staną na wysokości zadania.”

Komisja skoncentruje swoje działania wokół czterech głównych zagadnień:

- walki z kryzysem i utrzymania społecznej gospodarki rynkowej w Europie (przykładem może być zwiększona kontrola fiskalna, propozycje dotyczące naprawy rynków finansowych, pięć przewodnich inicjatyw strategii Europa 2020 oraz podjęcie działań w zakresie słabych punktów i brakujących ogniw);
- stworzenia programu działań na rzecz obywateli, który stawia ich w centrum zainteresowania polityki europejskiej (przykładem może być sztokholmski plan działania, prawa proceduralne obywateli, wykonywanie orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i karnych, zmiana dyrektywy w sprawie czasu pracy, zielona księga w sprawie przyszłych emerytur i rent, nowa strategia na rzecz

- różnorodności biologicznej oraz komunikat dotyczący zdolności szybkiego reagowania UE w obliczu katastrof);
- opracowania ambitnego i spójnego planu działań zewnętrznych o zasięgu globalnym (przykładem może być stworzenie Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych, strategia handlowa dla Europy 2020, kierowanie procesem rozszerzenia, plan działania w ramach przygotowań do szczytu w sprawie milenijnych celów rozwoju na rok 2015, dalszy rozwój kluczowych dwustronnych stosunków z innymi krajami);
  - unowocześnienia instrumentów i metod działania UE (przykładem może być położenie większego nacisku na kwestię lepszych uregulowań prawnych oraz przyjęcie ram finansowych UE na potrzeby priorytetowych dziedzin polityki dzięki przeglądowi budżetu).

Przedstawiony pierwszy program prac skupia się na realizacji strategicznych inicjatyw w 2010 r. W programie określa się również niewyczerpującą listę kolejnych inicjatyw planowanych na nadchodzące lata.

Dzięki temu zapewniono przewidywalność przyszłych działań – z korzyścią dla Parlamentu Europejskiego, Rady i zainteresowanych stron – przy jednoczesnym zachowaniu elastyczności na wypadek niezbędnych dostosowań do zmieniających się warunków. Inicjatywy opracowano jako odpowiedź na najbliższe zmiany, z myślą o tym, by zapewnić szybkie wyniki. Jednocześnie mają one kształtować przyszłą Europę w taki sposób, by zagwarantować długotrwałe korzyści jej obywatelom. Podejmując te inicjatywy Komisja ustala kierunek dla UE na najbliższą dekadę, który znalazł swoje odzwierciedlenie w strategii Europa 2020 oraz bieżących pracach nad przyszłym unijnym budżetem.

• **Kontekst**

Program prac Komisji opiera się na wytycznych politycznych, przedstawionych przez przewodniczącego Barroso we wrześniu 2009 r.

Przedmiotowy program prac Komisji określa jej ambicje i zobowiązania na rok 2010 i kolejne lata. Podjęto w nim najważniejsze i najbardziej pilne kwestie oraz określono kierunki polityki w obliczu nowych wyzwań. Dzięki temu opracowano podstawy dalszych działań Komisji aż do końca trwania jej mandatu.

Niniejszy program prac posiada kilka nowych cech, którymi różni się od wcześniejszych dokumentów. Ma charakter wieloletni, co pozwoli na większą przewidywalność w zakresie działań Komisji, jak również ułatwi współpracę z pozostałymi instytucjami. Posiada również pewne elementy zwiększające elastyczność.

Aby ułatwić dialog oraz zapewnić przewidywalność i przejrzystość działań, do programu prac załączono następujące dokumenty:

- wykaz 34 strategicznych inicjatyw, które Komisja zobowiązuje się zrealizować w 2010 r. (załącznik I),
- główne planowane wnioski ustawodawcze na rok 2010 i kolejne lata, które stanowią próbę zapowiedzi działań do końca trwania mandatu Komisji (załącznik II);
- wykaz wniosków w sprawie uproszczenia przepisów oraz wykaz wniosków do wycofania (załączniki III i IV).

Komisja co roku będzie dokonywać przeglądu programu prac, określając nowe inicjatywy strategiczne na dany rok i oraz dostosowując w odpowiednich przypadkach program wieloletni do nowych okoliczności, z uwzględnieniem wyników w ramach prac przygotowawczych oraz przeglądów programów wdrażania.

Komisja będzie blisko współpracować z Parlamentem Europejskim, Radą i zainteresowanymi stronami, aby prace zarówno nad ogólnymi założeniami jak i poszczególnymi inicjatywami stały się udziałem wszystkich aktorów. Komisja pragnie, aby przedstawiony program prac stanowił trzon wspólnego międzyinstytucjonalnego programowania zgodnie z art. 17 ust. 1 traktatu lizbońskiego.

Bezpośredni link do programu prac na rok 2010

<http://register.consilium.europa.eu/pdf/pl/10/st08/st08388.pl10.pdf>

Mapy drogowe

http://ec.europa.eu/governance/impact/planned_ia/roadmaps_2010_en.htm

2. PRAWA OBYWATELI - Europejska inicjatywa obywatelska: obywatele uzyskują nowe możliwości kształtowania polityki UE

Dzięki europejskiej inicjatywie obywatelskiej, przedstawionej w dniu 31 marca br. przez Komisję Europejską, europejscy obywatele po raz pierwszy będą mogli bezpośrednio proponować nowe prawodawstwo. Europejska inicjatywa obywatelska, jedna z innowacji traktatu lizbońskiego, da obywatelom - pod warunkiem, że będzie ich nie mniej niż milion i że będą pochodzili z co najmniej jednej trzeciej państw członkowskich UE - możliwość zwrócenia się do Komisji Europejskiej o przedłożenie wniosków ustawodawczych w dziedzinach, w których posiada ona takie uprawnienia. Omawiany wniosek określa liczbę podpisów, którą należy zebrać w każdym państwie i zaleca, aby po zebraniu 300 000 podpisów z trzech państw członkowskich Komisja badała, czy inicjatywa jest dopuszczalna. Termin na zebranie podpisów określono na jeden rok, natomiast Komisja na zbadanie inicjatywy i podjęcie decyzji o ewentualnych działaniach następczych będzie miała cztery miesiące. Komisja ma nadzieję, że Rada i Parlament Europejski osiągną ostateczne porozumienie w sprawie europejskiej inicjatywy ustawodawczej przed końcem bieżącego roku, dzięki czemu pierwsze inicjatywy mogłyby być zgłaszane w 2011 r.

Maroš Šefčovič, wiceprzewodniczący Komisji ds. stosunków międzyinstytucjonalnych i administracji, wyraził swój entuzjazm w związku z inicjatywą europejską, która ma wprowadzić w UE zupełnie nową formę demokracji partycypacyjnej. Jego zdaniem stanowi ona prawdziwy krok naprzód w życiu demokratycznym Unii. Jest konkretnym przykładem zbliżenia się Europy do swoich obywateli. Powinna też sprzyjać żywej dyskusji na temat działań prowadzonych przez Brukselę. Podkreśla on dalej, że obowiązkiem Komisji będzie wnikliwie badać wnioski zawarte w inicjatywach obywatelskich.

Wiceprzewodnicząca **Viviane Reding**, komisarz UE ds. obywatelstwa, stwierdziła natomiast, że inicjatywa obywatelska może być dla obywateli bardzo ważnym narzędziem wyrażania swoich opinii. Z zadowoleniem przyjęła ona instrument, który jest dowodem na to, że Unia poważnie traktuje kwestię wysłuchiwanie problemów

obywateli, zaznaczając przy tym, że Unia dba o to, aby wnoszone inicjatywy przestrzegały europejskich wartości i były zgodne z prawami podstawowymi.

- **Jaką formę będzie miała inicjatywa obywatelska?**

Inicjatywa musi uzyskać poparcie co najmniej jednego miliona obywateli z co najmniej jednej trzeciej państw członkowskich. W przypadku każdego z tych państw członkowskich oblicza się konieczną minimalną liczbę podpisów, mnożąc liczbę członków Parlamentu Europejskiego z tego państwa przez współczynnik 750. Minimalny wiek sygnatariuszy odpowiada wiekowi, w którym osoby są uprawnione do głosowania w wyborach do Parlamentu Europejskiego. Proponowane inicjatywy muszą być rejestrowane w rejestrze internetowym udostępnionym przez Komisję – rejestracja może zostać odrzucona w przypadku jawnego naruszenia przez inicjatywę podstawowych wartości UE. Nie ma ograniczeń co do sposobu zbierania deklaracji poparcia, jednak krajowe organy władzy będą zobowiązane sprawdzać, czy internetowe systemy zbierania podpisów są zgodne z pewnymi wymogami technicznymi i wymogami w kwestii zabezpieczeń, a kontrolę tę będzie należało przeprowadzić w ciągu trzech miesięcy. Organizatorzy będą dysponować rokiem na zebranie koniecznych podpisów.

- **Co Komisja będzie robić z inicjatywą?**

Po zebraniu 300 000 podpisów z trzech państw członkowskich organizator musi zwrócić się do Komisji o sprawdzenie dopuszczalności inicjatywy. Komisja ma dwa miesiące na podjęcie decyzji, czy inicjatywa mieści się w ramach jej uprawnień i czy odnosi się do dziedziny, w której stanowienie prawa jest możliwe. Test dotyczący dopuszczalności nie będzie miał wpływu na decyzję Komisji co do przedmiotu inicjatywy. Po ocenie inicjatywy jako dopuszczalnej i sprawdzeniu podpisów Komisja będzie dysponować czterema miesiącami na zbadanie samej inicjatywy. Będzie musiała następnie zdecydować, czy należy sporządzić wniosek ustawodawczy, podjąć działania w danej kwestii, przeprowadzając na przykład badanie czy też nie podejmować żadnych działań. Swoje rozumowanie będzie musiała następnie przedstawić w ogólnodostępnym dokumencie.

- **Zabezpieczenia**

Celem wniosku jest zapewnienie, aby procedury rozpoczęcia inicjatywy obywatelskiej były proste, łatwe w zastosowaniu i dostępne dla wszystkich oraz nie stanowiły zbyt dużego obciążenia dla krajowych organów władzy. Ważne jest to, aby ten nowy element procesu demokracji był wiarygodny i dawał całkowitą gwarancję ochrony danych oraz był wolny od wszelkich nadużyć i oszustwa. Inicjatywa obywatelska nie wpływa na prawo Komisji do inicjatywy ustawodawczej, ale będzie zobowiązywać Komisję do poważnego rozpatrzenia wniosku złożonego przez grupę obywateli.

Ze względu na wagę inicjatywy obywatelskiej i złożoność niektórych zagadnień, Komisja przeprowadziła zakrojone na szeroką skalę konsultacje społeczne, w wyniku których w dniu 11 listopada 2009 r. przyjęto zieloną księgę. Uzyskane odpowiedzi w liczbie 330 uwzględniono przy opracowywaniu wniosku. Komisja zorganizowała w lutym br. publiczną debatę na ten temat oraz uwzględniła rezolucję Parlamentu Europejskiego w tej kwestii.

3. POLITYKA SPÓJNOŚCI - Nowe sprawozdanie Komisji: pierwsza ocena wprowadzenia europejskiej polityki spójności

W ciągu minionych trzech lat na projekty dotyczące inwestycji w nowe miejsca pracy i wzrost gospodarczy w Europie przeznaczono 93 miliardy euro, czyli 27% funduszy UE – takie informacje zawiera przyjęte w dniu 31 marca br. sprawozdanie w sprawie unijnych programów spójności na lata 2007-2013. W dokumencie, przedstawionym przez komisarzy **Johannesa Hahna** (polityka regionalna) i **László Andora** (zatrudnienie, sprawy społeczne i włączenie społeczne), po raz pierwszy dokonano oceny postępów poszczególnych państw w realizacji uzgodnionych celów UE. Sprawozdanie pokazuje, w jakim stopniu państwa członkowskie dostosowały swoje programy do unijnych założeń dotyczących miejsc pracy i wzrostu gospodarczego; stanowi również wkład w otwartą debatę na temat osiągnięć i wyzwań związanych z programami polityki spójności. Ponadto w sprawozdaniu wzywa się państwa członkowskie do lepszego wdrażania programów, tak aby możliwie najlepiej wykorzystały przeznaczone na ten cel fundusze, np. w sektorze kolejowym, kluczowych projektach dotyczących energii i ochrony środowiska oraz w dziedzinie włączenia społecznego.

Komisarz ds. polityki regionalnej **Johannes Hahn** powiedział: „To sprawozdanie jest nowym elementem polityki spójności. Nadaje praktyczny wymiar naszym pragnieniom, by ustanowić sprawny mechanizm realizacji inwestycji wykorzystujących fundusze strukturalne w tym okresie programowania. Światowy kryzys gospodarczy wywarł oczywiście negatywny wpływ na wdrażanie projektów. Ogólna sytuacja jest jednak dobra. Sprawozdanie pokazuje, że polityka spójności jest skuteczna, jeśli chodzi o inwestycje w regionach. Uzgodnione strategie są realizowane w dobrym tempie, a szczególnym optymizmem napawa postęp w kluczowych sektorach, takich jak badania i rozwój oraz innowacje. Państwa członkowskie muszą teraz podjąć działania mające na celu poprawę wdrażania projektów.

László Andor, komisarz ds. zatrudnienia, spraw społecznych i włączenia społecznego, powiedział: „Szkolenia i podnoszenie kwalifikacji, oferowane w coraz większym zakresie w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego osobom poszukującym pracy, zaczynają przynosić efekty. Dla osób najbardziej dotkniętych recesją można jednak zrobić więcej. Państwa członkowskie muszą zwiększyć inwestycje, szczególnie w obszarze włączenia społecznego i rozwoju możliwości instytucjonalnych, tak aby sprawniej realizować programy.” Dodał również: „Najczęściej wykorzystywane środki w walce z kryzysem związane są z aktywną polityką rynku pracy, mającą na celu zwiększenie zatrudnienia; tendencja ta uwidoczniła znaczenie i wartość Europejskiego Funduszu Społecznego.”

Z programów polityki spójności korzystają miliony Europejczyków i setki tysięcy przedsiębiorstw. Sprawozdanie Komisji, opracowane na podstawie krajowych sprawozdań z 27 państw członkowskich, zawiera ważne i aktualne przesłanie dotyczące potencjału funduszy strukturalnych pozwalającego na szybsze wyjście z kryzysu gospodarczego. Jest to również instrument monitorujący, pozwalający określić obszary inwestycji, w których należy podjąć działania w celu przyspieszenia

selekcji i realizacji projektów współfinansowanych w ramach okresu programowania 2007-2013.

Większość zasobów polityki spójności (około 230 miliardów euro) przeznaczono na inwestycje w kluczowych obszarach związanych z wzrostem gospodarczym i zatrudnieniem. Sprawozdanie wskazuje na dobry rozwój sytuacji w ważnych obszarach, takich jak badania i rozwój, innowacje, uczenie się przez całe życie i aktywne polityki rynku pracy, sugerując jednocześnie, że należy zwiększyć wysiłki mające na celu przyspieszenie wdrażania projektów w sektorze kolejowym, w kluczowych projektach dotyczących energii i ochrony środowiska, w dziedzinie gospodarki cyfrowej oraz w zakresie wsparcia dla włączenia społecznego. Komisja wzywa państwa członkowskie, w których zaistnieje taka konieczność, do zajęcia się tymi obszarami w pierwszej kolejności i przyjęcia planów działania w celu nadrobienia opóźnień.

Ze sprawozdania wynika, iż mimo znacznego pogorszenia się sytuacji społeczno-ekonomicznej między rokiem 2007 a 2009, zaangażowanie w realizację ustanowionych na początku celów związanych z poszczególnymi programami jest nadal silne. Średnio ponad 27% funduszy na okres 2007-2013 zostało już przydzielonych do konkretnych projektów w całej UE – łącznie są to inwestycje na sumę ponad 93 miliardów euro.

Sprawozdanie zawiera również orientacyjny wykaz 40 przykładowych projektów, których wykaz wskazuje na szeroki zakres priorytetów w obszarze inwestycji. Dzięki temu jasno widać związek między wdrażaniem programów a realizacją celów zgrupowanych pod hasłem Europa 2020, takich jak zwiększenie innowacyjności i stworzenie bardziej inteligentnej, ekologicznej i solidarnej gospodarki.

Wiadomo jednak, że światowy kryzys gospodarczy wywarł negatywny wpływ na wdrażanie projektów. W wielu krajowych sprawozdaniach recesja jest wymieniana jako główny czynnik utrudniający realizację. W rezultacie wprowadzono szereg zmian, dzięki którym programy mają lepiej odpowiadać na wyzwania, jakie niesie ze sobą spowolnienie gospodarcze. Wiele państw członkowskich postanowiło skorzystać w swoich programach z zasady elastyczności, zmieniając, gdy było to konieczne, kolejność priorytetów oraz odpowiadając na nowe potrzeby przedsiębiorstw, a także osób bezrobotnych długoterminowo i tych, które niedawno utraciły pracę. W rezultacie przepływ zasobów polityki spójności pozostaje na względnie stałym poziomie, gdyż państwa członkowskie, nawet w czasie kryzysu gospodarczego, korzystają ze stabilności zasobów unijnych, by kontynuować i planować kluczowe inwestycje.

- **Informacje dodatkowe**

W ramach swoich trzech funduszy – Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) i Funduszu Spójności – w latach 2007-2013 UE zainwestuje 347 miliardów euro w 27 państwach członkowskich. Kwota ta stanowi 35% całego budżetu UE na ten sam okres (975 miliardów euro).

Więcej informacji na temat sprawozdań strategicznych oraz linki do 27 krajowych sprawozdań strategicznych:

http://ec.europa.eu/regional_policy/policy/reporting/index_en.htm

Więcej informacji na temat europejskiej polityki spójności:

http://ec.europa.eu/regional_policy/index_pl.htm (Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego i Fundusz Spójności)

<http://ec.europa.eu/esf> (Europejski Fundusz Społeczny)

4. POLITYKA WIZOWA - Krok w stronę wspólnej polityki wizowej: wejście w życie kodeksu wizowego UE

Dzień 5 kwietnia będzie pierwszym dniem stosowania kodeksu wizowego UE. Kodeks wizowy zbiera w jednym dokumencie wszystkie przepisy prawne regulujące wydawanie decyzji w sprawie wiz. Dzięki niemu wzrośnie przejrzystość, pewność prawa oraz zagwarantowane zostanie równe traktowanie osób składających wnioski wizowe poprzez ujednoczenie zasad i praktyk stosowanych przez państwa należące do strefy Schengen (22 państwa członkowskie i 3 państwa stowarzyszone), stosujących wspólną politykę wizową.

Komisarz **Cecilia Malmström** odpowiedzialna za sprawy wewnętrzne oświadczyła: „Od dnia 5 kwietnia warunki wydawania obywatelom państw trzecich wiz dla strefy Schengen staną się bardziej przejrzyste, precyzyjne i sprawiedliwe. Uzyskanie wizy UE będzie szybsze. Kodeks wizowy UE zagwarantuje pełną harmonizację stosowania przepisów prawnych UE w zakresie wiz”.

W kodeksie wizowym zebrano wszystkie obowiązujące przepisy prawne w zakresie wiz. Ponadto kodeks ustanawia wspólne zasady i warunki dotyczące wydawania wiz. Obejmuje on przepisy ogólne oraz zasady, na podstawie których wyznacza się państwo członkowskie odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku wizowego. W kodeksie ujednoczono przepisy dotyczące rozpatrywania wniosków i wydawania decyzji.

Uproszczono formularz wniosku o wydanie jednolitej wizy UE. Poszczególne pola są lepiej objaśnione, co ułatwia zarówno wypełnienie formularza, jak i pracę służb konsularnych.

Rozszerzono kategorie osób, które będą mogły korzystać ze zwolnienia z obowiązku wizowego oraz wprowadzono obniżoną opłatę za wydanie wizy dla dzieci od 6 do 12 roku życia (w ich przypadku będzie ona wynosiła 35 euro, zamiast pełnej opłaty 60 euro).

Opłata dla obywateli państw trzecich, z którymi Unia zawarła umowy o ułatwieniach wizowych, będzie nadal wynosić 35 euro.

Ponadto kodeks zwiększa przejrzystość i pewność prawa. Wprowadza on wymóg umotywowania decyzji o odrzuceniu wniosku wizowego i przewiduje możliwość złożenia odwołania od takiej decyzji.

Kodeks zwiększa rolę delegatur unii w koordynacji współpracy między państwami członkowskimi w ramach lokalnej współpracy między placówkami państw strefy

Schengen w państwach trzecich. Przyczyni się on również do większej harmonizacji procedur.

Aby zapewnić równe traktowanie osób składających wnioski wizowe, opracowano „Wytyczne dotyczące rozpatrywania wniosków wizowych” (przyjęte przez Komisję w dniu 19 marca 2010 r.), które będą udostępnione służbom konsularnym państw członkowskich.

Kodeks wizowy został przyjęty przez Parlament Europejski i Radę w czerwcu 2009 r.

5. RYNEK WEWNĘTRZNY- Tablica wyników dla rynków konsumenckich ujawnia bariery w dostępie do korzystniejszych ofert i pogorszenie sytuacji konsumentów

Wiosenna edycja tablicy wyników dla rynków konsumenckich opublikowana przez Komisję Europejską pokazuje, że unijni konsumenci nadal nie korzystają ze wszystkich zalet rynku wewnętrznego z powodu przeszkód w handlu transgranicznym. Nierównowaga pomiędzy transgranicznym a krajowym handlem elektronicznym powiększa się. Sytuacja konsumentów w poszczególnych krajach – mierzona między innymi zaufaniem konsumentów do władz i organizacji pozarządowych oraz skutecznością rozstrzygania sporów – pogorszyła się w wielu krajach. Niektóre państwa członkowskie poprawiły swoje wyniki pomimo trudnego dla gospodarki okresu. Możliwości nabywcze konsumentów na rynku towarów i usług różnią się znacznie w zależności od państwa: w sześciu krajach wskaźnik ten nie przekracza połowy średniej UE. W bogatszych państwach UE życie jest dla konsumentów tańsze pomimo wyższych cen. Komisja pracuje nad zniesieniem istniejących barier w oparciu o zestaw środków, w tym uproszczenie przepisów dotyczących sprzedawców detalicznych.

Komisarz ds. zdrowia i polityki konsumenckiej **John Dalli** powiedział: „Jednolity rynek europejski to dla konsumentów obietnica większego wyboru i niższych cen. Obietnica ta często pozostaje jednak niespełniona, ponieważ zarówno sprzedawcy, jak i klienci napotykają na potężne przeszkody, które zamykają im drogę poza granice państwowe. Wraz z moimi kolegami komisarzami jesteśmy zdecydowani usunąć te przeszkody.” Dodał on również: „Chcę wyrazić uznanie dla tych państw członkowskich, które pomimo obciążenia budżetów krajowych nie przestają inwestować w stworzenie warunków sprzyjających zaufaniu do organów ochrony konsumentów oraz szybkiemu rozwiązywaniu sporów.”

• Tablica wyników dla rynków konsumenckich

Tablica wyników dla rynków konsumenckich dostarcza informacji i sygnałów ostrzegawczych na temat funkcjonowania rynku wewnętrznego z punktu widzenia konsumentów w zakresie możliwości wyboru, konkurencyjnych cen i poziomu zadowolenia. Począwszy od 2010 r. wiosenna edycja tablicy wyników dla rynków konsumenckich będzie poświęcona badaniu integracji rynku detalicznego oraz krajowej sytuacji konsumentów. W jesiennej edycji tablicy wyników, która zostanie przyjęta w październiku, dokonana zostanie analiza 50 określonych sektorów

rynkowych w celu ustalenia, które z nich nie funkcjonują dobrze z punktu widzenia konsumentów.

- **Główne wyniki**

⇒ **Bariery w handlu transgranicznym**

Liczba i wartość transakcji transgranicznych są miarą tego, w jakim stopniu zintegrowany jest unijny rynek detaliczny. Handel transgraniczny wykazuje niewielki wzrost: w 2009 r. zaledwie 29% konsumentów dokonało zakupu w innym kraju UE (25% w 2008 r.) a jedynie 25% osób zajmujących się handlem detalicznym prowadziło sprzedaż w innym kraju UE (20% w 2008 r.). Nierównowaga pomiędzy krajowymi a transgranicznymi zakupami przez internet powiększa się: w 2009 r. 34% unijnych konsumentów kupiło towary lub usługi przez internet od krajowych dostawców (28% w 2008 r.), ale tylko 8% dokonało zamówienia z innego państwa UE (6% w 2008 r.). Z wcześniejszych badań Komisji wynikało, że zakupy transgraniczne mogą przynieść konsumentom faktyczne oszczędności i większy wybór).

Nadal istnieją jednak bariery, które powodują, iż wielu handlowców odmawia realizowania dostaw za granicę. W poprzednich sprawozdaniach wskazano, że ponad 60% transgranicznych zamówień nie jest realizowanych. Komisja jest zdecydowana na realizację strategii usuwania tych barier w oparciu o zestaw środków określonych w październiku 2009 r.. Obejmują one zniesienie rozdrobnienia przepisów, ułatwienie rozwiązywania sporów transgranicznych oraz uproszczenie przepisów dotyczących sprzedawców detalicznych.

⇒ **Pogorszenie sytuacji konsumentów w krajach**

Sytuację konsumentów określa szereg czynników, między innymi jakość przepisów dotyczących konsumentów i przedsiębiorstw, skuteczność rozwiązywania sporów i rozpatrywania skarg oraz zaufanie konsumentów do władz, sprzedawców detalicznych, reklamodawców i organizacji konsumenckich.

Kryzys gospodarczy wywarł niekorzystny wpływ na te warunki, powodując pogorszenie sytuacji w większości krajów. Osiem państw członkowskich (Portugalia, Luksemburg, Irlandia, Włochy, Austria, Francja, Słowacja i Zjednoczone Królestwo) poprawiło jednak swoje wyniki w porównaniu z 2008 r.

⇒ **Duże różnice możliwości nabywczych konsumentów**

Tablica wyników dla rynków konsumenckich ujawniła duże różnice między krajami UE w zakresie możliwości konsumentów w nabywaniu towarów i usług, przy uwzględnieniu zarówno średnich wynagrodzeń, jak i poziomów cen. Zaskakiwać może fakt, że życie jest dla konsumentów tańsze w bogatszych państwach UE, pomimo wyższych cen. Najbardziej przystępny pod tym względem jest Luksemburg; za którym znalazły się Zjednoczone Królestwo, Cypr, Niderlandy i Austria.

- **Pełna wersja tablicy wyników dla rynków konsumenckich:**

http://ec.europa.eu/consumers/strategy/facts_en.htm#3CMS

6. RYNEK WEWNĘTRZNY - Komisja rozpoczęła konsultacje dotyczące statutu spółki europejskiej (statutu SE)

Dzięki statutowi spółki europejskiej (statutowi SE) spółki, które działają w więcej niż jednym państwie członkowskim, mogą zorganizować swoją działalność transgraniczną pod jedną europejską nazwą. Takie rozwiązanie zapewnia im stabilne ramy prawne, obniża koszty wewnętrzne związane z prowadzeniem działalności gospodarczej w kilku krajach jednocześnie, co sprawia, że są bardziej konkurencyjne na rynku wewnętrznym. W niektórych państwach członkowskich statut SE cieszy się dużą popularnością, ale w innych w ogóle się nie przyjął. Aby ustalić, czy w przepisach dotyczących statutu SE należy wprowadzić zmiany, Komisja Europejska rozpoczęła konsultację społeczną. Dzięki przeglądowi statutu SE Komisja zamierza doprowadzić do szerszego wykorzystania tego rozwiązania w całej Unii Europejskiej. Komisarz ds. rynku wewnętrznego i usług, **Michel Barnier**, powiedział: „Konsultacja społeczna to świetna okazja, aby sprawdzić, jak statut spółki europejskiej – zwany statutem SE - działa w praktyce, pięć lat po jego wprowadzeniu. Jestem przekonany, że statut SE może znacznie obniżyć koszty prowadzenia transgranicznej działalności gospodarczej. Jednak nie ulega wątpliwości, że statut SE odniósł sukces tylko w niektórych państwach. Chciałbym dowiedzieć się, jakie są tego przyczyny i czy należy ulepszyć obowiązujące zasady. Pragnę zachęcić wszystkie zainteresowane podmioty do zgłaszania uwag.”

• Analiza i konsultacja

Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie statutu SE pięć lat po jego wejściu w życie Komisja musi złożyć sprawozdanie z jego stosowania i ewentualnie zaproponować zmiany. Aby sprawozdanie opierało się na rzetelnej podstawie, Komisja zleciła w grudniu 2008 r. analizę zewnętrzną. Zainteresowane podmioty zaprasza się teraz do zgłaszania uwag dotyczących tej analizy. Komisja uwzględni te uwagi w swoim sprawozdaniu na temat statutu SE, a jego uzupełnieniem będzie konferencja wysokiego szczebla, która odbędzie się dnia 26 maja 2010 r. Termin nadsyłania uwag w ramach konsultacji upływa dnia 23 maja 2010 r.

Celem konsultacji jest sprawdzenie wyników analizy zewnętrznej oraz zapewnienie Komisji danych istotnych dla oceny statutu SE. Zasadnicze pytania dotyczą: pozytywnych i negatywnych czynników powodujących przyjęcie statutu SE; głównych tendencji w zakresie rozmieszczenia spółek SE w państwach członkowskich UE/EOG; problemów praktycznych, które spółki napotykają podczas przyjmowania statutu SE lub korzystania z niego oraz ewentualnych ulepszeń obowiązujących ram prawnych.

• Informacje dodatkowe

Statut spółki europejskiej – znany najczęściej pod nazwą łacińską „Societas Europaea” lub jako „statut SE” – przyjęto dnia 8 października 2001 r., po ponad trzydziestu latach negocjacji, a wszedł on w życie dnia 8 października 2004 r.. Dnia 10 września 2009 r. liczba zarejestrowanych spółek SE wyniosła 431.

Statut SE zdobył dużą popularność w niektórych państwach członkowskich. Do powszechnie znanych spółek SE należą: Allianz, BASF, Porsche, Fresenius i MAN w Niemczech, SCOR we Francji, Elcoteq w Luksemburgu oraz Strabag w Austrii. Jednak statut SE nie przyjął się w innych państwach członkowskich.

- **W jaki sposób wziąć udział w konsultacjach**

Kwestionariusz oraz dodatkowe informacje dotyczące statutu SE znajdują się na stronie internetowej:

http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/2010/se_en.htm

Termin konsultacji upływa 23 maja br.

7. RYNEK WEWNĘTRZNY - Komisja podejmuje działania mające na celu zapewnienie wdrożenia przepisów unijnych w dwunastu państwach członkowskich

Aby zapewnić obywatelom i przedsiębiorstwom możliwość pełnego korzystania z rynku wewnętrznego, Komisja Europejska podjęła działania przeciwko 12 państwom członkowskim. Do Trybunału Sprawiedliwości skierowano sprawy przeciwko Grecji, Holandii, Polsce i Portugalii z powodu przepisów dotyczących oceny ostrożnościowej przypadków nabycia udziałów w podmiotach sektora finansowego oraz przeciwko Polsce z powodu przepisów dotyczących funduszy emerytalnych. Komisja wystosuje uzasadnione opinie do Belgii, Cypru, Grecji, Hiszpanii, Francji, Luksemburga, Holandii, Portugalii i Szwecji z powodu niewdrożenia dyrektywy w sprawie wykonywania praw akcjonariuszy. W wezwaniu do usunięcia uchybienia Irlandia i Hiszpania zostaną poproszone o podanie pełnych informacji na temat wdrożenia przez nie trzeciej dyrektywy w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy, w następstwie wcześniejszego orzeczenia Trybunału w tej sprawie, podobnie jak Austria i Francja w odniesieniu do dyrektywy w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych.

- **Ocena ostrożnościowa przypadków nabycia udziałów w podmiotach sektora finansowego – Grecja, Holandia, Polska i Portugalia**

Do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości zostaną skierowane sprawy przeciwko Grecji, Holandii, Polsce i Portugalii z powodu niewdrożenia dyrektywy określającej zasady proceduralne i kryteria stosowane w ramach oceny ostrożnościowej przypadków nabycia lub zwiększenia udziałów w podmiotach sektora finansowego. Wspomniana dyrektywa (2007/44/WE) zastrzega procedury, jakich przestrzegać muszą organy nadzoru państw członkowskich, oraz określa kryteria, jakie te organy muszą stosować, oceniając proponowane połączenia i przejęcia (transakcje M&A) lub transakcje zwiększenia udziałów kapitałowych w podmiotach działających w sektorach bankowości, ubezpieczeń i papierów wartościowych.

Termin transpozycji tej dyrektywy upłynął dnia 21 marca 2009 r. Grecja i Polska tylko częściowo transponowały dyrektywę, a Holandia i Portugalia wciąż nie przyjęły żadnych środków w celu transpozycji tej dyrektywy do prawa krajowego. W listopadzie 2009 r. przesłano tym krajom uzasadnione opinie.

- **Fundusze emerytalne – Polska**

Do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości zostanie skierowana sprawa przeciwko Polsce w związku z niewłaściwym wdrożeniem dyrektywy w sprawie działalności instytucji pracowniczych programów emerytalnych oraz nadzoru nad takimi instytucjami. Biorąc pod uwagę, iż dyrektywa (2003/41/WE) nie zawiera żadnych przepisów dopuszczających odstępstwo lub odpowiednich okresów przejściowych w zakresie transpozycji do prawa krajowego, wszystkie państwa członkowskie muszą dokonać jej pełnej transpozycji. Termin transpozycji upłynął dnia 23 września 2005 r.

W 2009 r. Komisja przesłała Polsce uzasadnioną opinię. Polska przygotowuje projekt ustawy w celu transpozycji dyrektywy do prawa krajowego. Komisja zbada ten akt prawny zaraz po jego przyjęciu. Jeśli ten nowy akt prawny okaże się niekompletny, Komisja podejmie odpowiednie działania.

- **Prawa akcjonariuszy – Belgia, Cypr, Grecja, Hiszpania, Francja, Luksemburg, Holandia, Portugalia i Szwecja**

Dyrektywa w sprawie wykonywania praw głosowania akcjonariuszy nakłada na państwa członkowskie obowiązek jej transpozycji najpóźniej do dnia 3 sierpnia 2009 r. Z powodu jej niewdrożenia na poziomie krajowym, Komisja postanowiła skierować uzasadnione opinie do Belgii, Cypru, Grecji, Hiszpanii, Francji, Luksemburga, Holandii, Portugalii i Szwecji.

Dyrektywa w sprawie wykonywania praw głosowania akcjonariuszy wprowadza minimalne standardy w celu zagwarantowania, że akcjonariusze spółek, których akcje są przedmiotem obrotu na rynku regulowanym, mają szybki dostęp do istotnych informacji przed walnym zgromadzeniem i możliwość głosowania na odległość. Istotnymi elementami pozwalającymi na korzystanie z tych praw jest publikacja dokumentów w Internecie, jak również możliwość głosowania przez pełnomocnika oraz udziału w walnym zgromadzeniu za pośrednictwem środków elektronicznych. Dyrektywa zabrania również blokowania akcji oraz wprowadza minimalne standardy w odniesieniu do prawa do zadawania pytań, wprowadzania spraw do porządku obrad walnego zgromadzenia i przedstawiania projektów uchwał. Dyrektywa umożliwia państwom członkowskim podejmowanie dodatkowych działań w celu dalszego ułatwienia korzystania z praw określonych w dyrektywie.

- **Przeciwdziałanie praniu pieniędzy – Irlandia i Hiszpania**

Trzecia dyrektywa w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy nakłada na państwa członkowskie obowiązek jej transpozycji do dnia 15 grudnia 2007 r. Z powodu jej niewdrożenia na poziomie krajowym Trybunał Sprawiedliwości stwierdził, że Irlandia i Hiszpania nie wypełniły swoich zobowiązań wynikających z tej dyrektywy. Obecnie Komisja wzywa te dwa państwa członkowskie w wezwaniu do usunięcia uchybienia (na mocy art. 260), do przekazania pełnych informacji na temat wykonania tego orzeczenia.

Dyrektywa ma zastosowanie do sektora finansowego oraz prawników, notariuszy, księgowych, pośredników w obrocie nieruchomościami, kasyn oraz podmiotów świadczących usługi na rzecz trustów lub przedsiębiorstw. Ma ona również

zastosowanie wobec wszystkich dostawców towarów, w zakresie, w jakim płatności są dokonywane w gotówce w kwocie powyżej 15 tys. euro.

Instytucje i osoby objęte dyrektywą powinny:

- identyfikować i weryfikować tożsamość klienta oraz rzeczywistego beneficjenta oraz monitorować stosunki gospodarcze łączące je z klientem;
- zgłaszać podejrzenia o pranie pieniędzy lub finansowanie terroryzmu organom władzy publicznej, zwykle jednostkom analityki finansowej; oraz
- podejmować działania pomocnicze takie jak zapewnienie stosownych szkoleń dla personelu i stworzenie odpowiednich wewnętrznych polityk i procedur zapobiegawczych.

Dyrektywa wprowadza dodatkowe wymogi i zabezpieczenia dotyczące sytuacji, w których ryzyko jest podwyższone (np. transakcje z bankami korespondentami mającymi siedzibę poza UE).

- **Kwalifikacje zawodowe – Austria i Francja**

Zarówno Austria, jak i Francja otrzymają wezwanie do usunięcia uchybienia (na mocy art. 260) wzywające do przekazania pełnych informacji na temat środków podjętych przez nie w celu zastosowania się do orzeczeń Trybunału Sprawiedliwości dotyczących wdrożenia dyrektywy w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych (2005/36/WE). Termin transpozycji upłynął dnia 20 października 2007 r. Orzeczenie dotyczące Austrii zostało wydane w dniu 24 września 2009 r. (C-477/08), a orzeczenie dotyczące Francji w dniu 1 października 2009 r. (C-468/08).

- **Dodatkowe informacje:**

Rynek wewnętrzny:

http://ec.europa.eu/internal_market/index_en.htm

Aktualne informacje na temat postępowań w sprawie uchybienia zobowiązaniom dotyczące wszystkich państw członkowskich można znaleźć na następującej stronie internetowej:

http://ec.europa.eu/community_law/index_pl.htm

8. SPRAWIEDLIWOŚĆ I SPRAWY WEWNĘTRZNE - Komisja Europejska intensyfikuje walkę z handlem ludźmi

Komisja Europejska przedstawiła w dniu 29 marca br. wniosek dotyczący nowych przepisów, które pozwolą intensywniej zwalczać handel ludźmi. Nowy wniosek pomoże w walce z nowoczesnymi formami niewolnictwa zapewniając spójność przepisów krajowych dotyczących przestępstw i kar, lepszą pomoc dla ofiar oraz bardziej zdecydowane działania w zakresie ścigania przestępców odpowiedzialnych za handel ludźmi.

Cecilia Malmström, komisarz odpowiedzialna za sprawy wewnętrzne, oświadczyła: „W XXI wieku kobiety i dziewczęta nie powinny być sprowadzane do roli seksualnych niewolnic, dzieci bite i maltretowane, zmuszane do żebrania i kradzieży, młodzi ludzie

zmuszani do pracy w strasznych warunkach za głodowe wynagrodzenie. Przepęstwa te są absolutnie niedopuszczalne. Musimy zrobi wszystko, co możliwe, aby powstrzyma osoby odpowiedzialne za te czyny.”

Według szacunków Międzynarodowej Organizacji Pracy na całym świecie co najmniej 2,45 mln osób pada ofiarą pracy przymusowej na skutek handlu ludźmi. Ofiary są najczęściej wykorzystywane do prostytucji (43 %) – w przeważającej większości kobiety i dziewczęta – lub do ciężkiej pracy (32 %). Szacuje się, że co roku w ramach handlu ludźmi sprowadzanych jest na terytorium UE lub przemieszcza się w jej obrębie kilkaset tysięcy osób.

Komisja przedstawiła wniosek dotyczący przepisów unijnych, które zobowiążą państwa UE do działań na trzech płaszczyznach: ścigania przestępców, chronienia ofiar i prewencji. Komisja podejmie również wkrótce działania zmierzające do powołania unijnego koordynatora ds. zwalczania handlu ludźmi, co ma na celu zwiększenie skuteczności, widoczności i spójności unijnej polityki w zakresie handlu ludźmi, również w odniesieniu do podejmowania działań w związku z podstawowymi przyczynami tych zjawisk oraz współpracy z państwami trzecimi.

Wniosek spowoduje zwiększenie spójności przepisów krajowych w zakresie przestępstw i kar. Sprawcy przestępstw będą stawiani przed sądem również w przypadku przestępstw popełnianych zagranicą. Policja i organy sądowe uzyskają dostę do narzędzi dochodzeniowych wykorzystywanych do zwalczania przestępczości zorganizowanej.

Ofiarom zapewni się zakwaterowanie, opiekę medyczną, aby mogły odzyska siły, a także prawo do korzystania z ochrony przysługującej świadkom, aby nie bały się zeznawa przeciwko sprawcom. Ofiary otrzymają także pomoc prawną na wszystkich etapach postępowania, również w celu ubiegania się o kompensatę finansową.

Aby uczynić więcej w kierunku zapobiegania handlowi ludźmi, we wniosku przewidziano pogłębianie świadomości wśród potencjalnych ofiar w zakresie narażenia na działania handlarzy ludźmi, a także wśród urzędników państwowych w zakresie wykrywania przypadków handlu ludźmi oraz sposobów postępowania w odniesieniu do nich. Wniosek zachęca do wprowadzenia sankcji wobec osób świadomie zatrudniających ofiary handlu ludźmi lub korzystających z ich usług. We wniosku ustanowiono również niezależne organy w państwach członkowskich, monitorujące realizację przewidzianych w nim działań.

Nowy wniosek stanowi rozwinięcie wniosku legislacyjnego przedstawionego w 2009 r., dotyczącego zmiany przepisów obowiązujących od 2002 r. W związku z wejściem w życie traktatu lizbońskiego zaistniała potrzeba zmiany poprzedniego wniosku. Jest to również okazja dla Komisji Europejskiej do sprawdzenia, czy prawo unijne zostało należycie przeniesione do prawa krajowego oraz do pociągnięcia państw, które go nie przestrzegają, do odpowiedzialności przed Trybunałem.

Wnioski zostaną przedyskutowane na posiedzeniu Parlamentu Europejskiego oraz Rady Ministrów, a po zatwierdzeniu powinny zostać przeniesione do prawa krajowego.

- **Informacje uzupełniające**

Tekst wniosku znajduje się na stronie:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0095:FIN:PL:PDF>

9. SPRAWIEDLIWOŚĆ I SPRAWY WEWNĘTRZNE - Komisja Europejska proponuje surowsze kary za niegodziwe traktowanie i wykorzystywanie dzieci w celach seksualnych oraz pornografię dziecięcą

Komisja Europejska zaproponowała w dniu 29 marca br. nowe przepisy zobowiązujące państwa UE do nałożenia surowszych kar na osoby wykorzystujące seksualnie dzieci. Wniosek przewiduje również ściganie takich działań jak nagabywanie dzieci przez Internet w celu ich seksualnego wykorzystywania oraz „turystyki seksualnej”, nawet jeśli czyny te miały miejsce poza UE. Komisja pragnie również intensyfikacji wysiłków na rzecz zapobiegania tym przestępstwom oraz ochrony pokrzywdzonych. Zależy jej w szczególności na tym, by sprawcy zostali poddani indywidualnie dobranemu programowi leczenia, który zapobiegnie recydywie.

„Niegodziwe traktowanie dzieci w celach seksualnych” oznacza poddanie ich straszliwym zbrodniom, pozostawiającym głębokie blizny na całe życie. „Wykorzystywanie seksualne dzieci” to wykorzystywanie ich jako obiekty seksualne i bogacenie się na ich krzywdzie. Natomiast „pornografia dziecięca” to obrazy dzieci będących ofiarami niegodziwego traktowania w celach seksualnych. Pobieranie lub oglądanie dziecięcej pornografii w Internecie zwiększa liczbę dzieci gwałconych w celu wyprodukowania tych obrazów” powiedziała komisarz ds. wewnętrznych Cecilia Malmström. „Odpowiedź UE na te zjawiska musi być jak najbardziej ostra i zdecydowana. Musimy im przeciwdziałać na wszelkie możliwe sposoby”.

Analizy wskazują, że od 10 do 20% dzieci w Europie pada w dzieciństwie ofiarą jednej lub większej liczby form niegodziwego traktowania w celach seksualnych. Skala niektórych form przemocy seksualnej nadal rośnie. Wzrasta również liczba stron internetowych poświęconych pornografii dziecięcej – każdego dnia do sieci trafia 200 nowych obrazów zawierających takie treści. Dzieci na nich przedstawiane są coraz młodsze, a same obrazy są coraz bardziej drastyczne i brutalne. Około 20% sprawców przestępstw seksualnych powraca do przestępstwa po skazaniu.

Przedstawiony wniosek ułatwiłby zwalczanie tych przestępstw dzięki różnym narzędziom, takim jak:

- wprowadzenie surowych kar kryminalnych w całej UE za nadużywanie i wykorzystywanie w celach seksualnych, ponieważ są to poważne przestępstwa; objęcie również nowych form niegodziwego traktowania - takich jak nagabywanie dzieci przez Internet a następnie wykorzystywanie ich, oglądanie pornografii dziecięcej bez pobierania plików lub doprowadzanie dzieci do przybierania seksualnych póz przed kamerami internetowymi;
- „seksturyści”, podróżujący za granicę w celu wykorzystywania seksualnego dzieci, będą ścigani we własnym kraju;
- pokrzywdzone dzieci będą chronione przed dodatkowymi traumatycznymi przeżyciami wynikającymi z przesłuchań przez organy ścigania i sędziów lub

- konieczności brania udziału w publicznych rozprawach, oraz będą otrzymywać bezpłatną pomoc prawnika;
- każdy sprawca powinien być oceniany indywidualnie i mieć dostęp do specjalnie dobranego leczenia, aby w przyszłości nie popełnił podobnych przestępstw;
  - nałożony na sprawcę zakaz wykonywania działalności, które wiążą się z kontaktem z dziećmi, powinien być skutecznie egzekwowany nie tylko w kraju skazania, ale w całej UE;
  - państwa członkowskie powinny podjąć konieczne środki, które zagwarantują usuwanie stron internetowych zawierających lub propagujących pornografię dziecięcą. Na wypadek trudności w likwidacji strony internetowej zawierającej pornografię dziecięcą, państwa członkowskie zobowiązane będą do zagwarantowania możliwości zablokowania dostępu. Należy zaznaczyć, że bardzo trudno jest usuwać takie strony u źródeł, zwłaszcza jeżeli są utrzymywane poza UE. Wniosek pozostawi państwom członkowskim decyzję, w jaki dokładnie sposób strony te powinny być blokowane, przy czym w każdym przypadku obowiązywać będą gwarancje prawne.

Wniosek został oparty na wniosku przedstawionym w marcu 2009 r. Zastąpiłby on przepisy obowiązujące od 2004 r. W związku z wejściem w życie traktatu lizbońskiego pierwotny wniosek musiał zostać zmieniony. Nowy wniosek pozwoli Komisji czuwać nad prawidłową transpozycją prawa UE do przepisów krajowych i pozywać państwa, które nie wypełnią tego obowiązku, do Trybunału Sprawiedliwości.

Wniosek stanie się teraz przedmiotem obrad Parlamentu Europejskiego i Rady Ministrów UE, a po zatwierdzeniu powinien zostać przeniesiony do prawodawstwa krajowego.

Tekst wniosku znajduje się na stronie:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0094:FIN:PL:PDF>

10. SPRAWIEDLIWOŚĆ I SPRAWY WEWNĘTRZNE - Komisja Europejska przygotowuje nowe negocjacje z USA w sprawie przekazywania danych bankowych w celu zwalczania terroryzmu

W dniu 24 marca br. Komisja przyjęła projekt mandatu do podjęcia negocjacji ze Stanami Zjednoczonymi w sprawie przekazywania danych bankowych w ramach programu śledzenia środków finansowych należących do terrorystów (TFTP). Komisja pragnie zakończyć prace nad umową latem bieżącego roku, aby zmniejszyć luki w systemie bezpieczeństwa.

„Terroryzm w dalszym ciągu należy do głównych zagrożeń dla bezpieczeństwa UE, dlatego musimy stworzyć narzędzia, które pozwolą nam skutecznie się z nim zmierzyć i umożliwią efektywną współpracę międzynarodową” oświadczyła **Cecilia Malmström**, komisarz do spraw wewnętrznych. Dodała również: „program, który proponujemy utrzymać na mocy tej umowy między UE i USA w sprawie przekazywania danych z komunikatów finansowych, dowiódł swojej skuteczności już w przeszłości i jestem przekonana, że to się nie zmieni. Jednocześnie zapewnia on możliwie najwyższy poziom ochrony danych osobowych obywateli UE, umożliwiając im korzystanie z administracyjnych i sądowych środków odwoławczych, a także

zapewnia lepsze monitorowanie dzięki procesowi regularnych przeglądów oraz obowiązkowi zatwierdzania wniosków o przekazanie danych przez sądowy organ publiczny. Zadbam o to, aby Parlament Europejski był niezwłocznie i w pełni informowany na wszystkich etapach procedury negocjacyjnej oraz aby w rozmowach z naszymi partnerami w Stanach Zjednoczonych w należyty sposób uwzględniano obawy i sugestie wyrażone przez Parlament Europejski”

„Naszym zadaniem jest zapewnić stałe przestrzeganie i ochronę praw obywateli,” powiedziała wiceprzewodnicząca **Viviane Reding**, komisarz UE ds. sprawiedliwości, praw podstawowych i obywatelstwa. „Opracowując mandat dotyczący nowej umowy, Cecilia Malmström i ja wzięłyśmy pod uwagę najistotniejsze obawy Parlamentu Europejskiego, wyrażone we wrześniu 2009 r., które dotyczyły przede wszystkim prawa do prywatności oraz prawa do skutecznych oraz niedyskryminacyjnych administracyjnych i sądowych środków odwoławczych. Przyszła umowa zapewniałaby regularne zdawanie sprawozdań przez Komisję przed Parlamentem Europejskim, gwarantując tym samym kontrolę demokratyczną. Umowa będzie również wyraźnie przewidywać wzajemność ze strony USA na wypadek, gdyby Unia ustanowiła własny program śledzenia środków finansowych należących do terrorystów. Wierzę, iż na tej podstawie Unia Europejska może pewnie rozpocząć nową turę negocjacji z naszymi partnerami z USA.”

Wniosek ten zapewniłby Komisji mandat do negocjowania wyższego poziomu ochrony danych osobowych. Zobowiązałby również Komisję do pełnego informowania Parlamentu Europejskiego na wszystkich etapach negocjacji.

Zgodnie z wnioskiem Komisji projekt mandatu zawiera dalsze istotne gwarancje w zakresie danych osobowych, takie jak gwarancja ograniczenia przetwarzania danych jedynie do celów zwalczania terroryzmu czy całkowity zakaz przekazywania dużych ilości danych do państw trzecich (przekazywaniu mogą podlegać wyłącznie wskazówki wiodące). Jego celem jest potencjalne ograniczenie ilości danych osobowych przekazywanych władzom amerykańskim.

Zgodnie z prawem UE w mandacie, jako maksymalny okres przechowywania danych zaproponowano 5 lat. Unia będzie miała prawo wypowiedzieć umowę w przypadku naruszenia jakichkolwiek gwarancji ochrony danych.

- **Informacje dodatkowe**

Na posiedzeniu Rady w dniu 25 lutego 2010 r. państwa członkowskie były zgodne co do tego, że istnieje paląca potrzeba zawarcia nowej umowy TFTP między UE i USA w celu utrzymania tego wartościowego programu walki z terroryzmem, po tym jak w dniu 11 lutego Parlament Europejski odmówił wydania zgody na zawarcie przejściowej umowy dotyczącej TFTP.

Po głosowaniu Parlamentu Europejskiego w dniu 22 lutego sekretarzowi stanu USA doręczono pismo, podpisane przez Przewodniczącą Rady, w którym oświadczono, że w związku z rezolucją Parlamentu UE nie może stać się stroną umowy przejściowej i przerwano tymczasowe stosowanie umowy.

11. SPRAWIEDLIWOŚĆ I SPRAWY WEWNĘTRZNE - Komisja Europejska wraz z 10 państwami kontynuuje projekt na rzecz zagwarantowania pewności prawnej dla rodziców i dzieci z małżeństw międzynarodowych

Obywatelka Austrii wychodzi za mąż za Brytyjczyka. Małżeństwo zawierane jest w Wielkiej Brytanii. Przez kolejne dwa lata para mieszka z synem w Austrii. Następnie mąż odchodzi a żona żąda rozwodu. Nie wie jednak, które prawo będzie miało zastosowanie do jej rozwodu. Czy ma szansę uzyskać rozwód zgodnie z prawem austriackim czy też zastosowanie będzie mieć prawo brytyjskie? Każdego roku tysiące Europejczyków znajduje się w takiej trudnej sytuacji, ponieważ w każdym państwie UE obowiązuje odrębny system decydowania o prawie właściwym dla rozwodów. W związku z tym Komisja Europejska zaproponowała konkretne rozwiązanie: wprowadzenie przepisów umożliwiających parom wybór prawa właściwego dla ich rozwodu. Proponowane rozporządzenie UE pomoże parom różnej narodowości, a także parom zamieszkującym oddzielnie w różnych krajach lub mieszkającym razem w kraju innym niż macierzysty, zmierzyć się z tym problemem. Celem wprowadzenia nowych przepisów jest zmniejszenie uciążliwości rozpatrywanych sytuacji dla dzieci i ochrona słabszych z partnerów w trakcie postępowania rozwodowego. W UE zawieranych jest około 300 000 międzynarodowych małżeństw rocznie. Przedstawiony projekt stanowi odpowiedź na wniosek 10 państw członkowskich (Austrii, Bułgarii, Francji, Grecji, Węgier, Włoch, Luksemburga, Rumunii, Słowenii i Hiszpanii) i ma szansę stać się pierwszym przypadkiem skorzystania z mechanizmu wzmocnionej współpracy w historii UE.

„Pary międzynarodowe mogą napotkać na arbitralne problemy prawne, które zmieniają tragedię rozwodu w finansową i emocjonalną katastrofę, przez co życie ludzkie staje się jeszcze trudniejsze” - stwierdziła wiceprzewodnicząca Viviane Reding, unijna komisarz ds. sprawiedliwości, praw podstawowych i obywatelstwa. „Tysiące par znajduje się w trudnej sytuacji osobistej, ponieważ krajowe systemy prawne nie były dotąd w stanie wypracować jasnych rozwiązań. W wielu przypadkach cierpią na tym dzieci i słabsi z małżonków. Nie zgadzam się na to, aby mieszkańcy UE musieli samotnie stawiać czoła skomplikowanemu problemowi międzynarodowych rozwodów. Pragnę, aby w swoim postępowaniu mogli oni kierować się jasnymi zasadami. Z tego powodu zdecydowaliśmy dziś o podjęciu dalszych kroków w tej dziedzinie”.

Obecna sytuacja par transgranicznych jest złożona:

- 20 państw UE decyduje o wyborze prawa właściwego na podstawie łączników takich jak obywatelstwo czy długotrwałe miejsce zamieszkania, przez co rozwód między małżonkami jest regulowany przepisami właściwego im prawa.
- 7 państw UE (Dania, Łotwa, Irlandia, Cypr, Finlandia, Szwecja i Wielka Brytania) stosuje przepisy swojego prawa krajowego.
-
- Te sprzeczne ze sobą reguły ustalania prawa właściwego skutkują wystąpieniem komplikacji prawnych i poważnych kosztów, co znacznie utrudnia przeprowadzenie postępowań rozwodowych zgodnie z planem i w przyjaznej atmosferze.

W dniu 24 marca Komisja zaproponowała stworzenie wspólnej formuły ustalania prawa mającego zastosowanie do par międzynarodowych. Zgodnie z proponowanym rozporządzeniem:

- pary międzynarodowe uzyskają większą kontrolę nad swoim rozstaniem. Będą one mogły decydować o wyborze prawa właściwego dla rozvodu, pod warunkiem że jeden z małżonków jest związany z danym krajem. Na przykład szwedzko-litewska para mieszkająca we Włoszech będzie mogła zwrócić się do włoskiego sądu o stosowanie przepisów prawa szwedzkiego albo litewskiego.
- w przypadku niemożności osiągnięcia porozumienia przez małżonków sądy będą dysponować wspólną formułą ustalania prawa właściwego.

Prawo do podjęcia decyzji o wyborze prawa właściwego będzie przysługiwać parom także w sytuacji, gdy nie planują one rozstania. Takie rozwiązanie zapewni międzynarodowym parom większą pewność i przewidywalność prawną oraz elastyczność a także pomoże uchronić małżonków i ich dzieci przed skomplikowanymi, przedłużającymi się i bolesnymi procedurami.

Przedstawione propozycje mają także na celu uchronienie słabszych z małżonków przed znalezieniem się w niekorzystnej sytuacji w postępowaniu rozwodowym. W obecnym stanie prawnym partner, którego stać na pokrycie kosztów podróży i zastępstwa prawnego, może starać się prześcignąć współmałżonka wnosząc sprawę do sądu w innym państwie, w którym przepisy prawa właściwego dla sprawy gwarantują ochronę jego interesów. Na przykład jeśli jeden z małżonków, z których oboje są obywatelami polskimi, wyjedzie do Finlandii, będzie on mieć możliwość wniesienia wniosku o rozwód w tamtejszym sądzie bez konieczności uzyskania zgody współmałżonka już po upływie roku.

Wprowadzenie nowych zasad pozwoli na rozwiązanie problemu nadużyć związanych z wyborem sądu, w którym sytuacja powoda będzie najkorzystniejsza, występującego w państwach członkowskich, poprzez gwarancję stosowania przepisów prawa państwa, w którym słabszy z małżonków mieszka z partnerem lub w którym ostatnio zamieszkiwał partner wraz ze słabszym z małżonków.

Państwa członkowskie UE muszą obecnie poddać pod głosowanie kwestię podjęcia przez 10 państw pogłębionej współpracy. Zgodę na stosowanie tego mechanizmu musi także wyrazić Parlament Europejski. „10 rządów zwróciło się do Komisji z wnioskiem o przedstawienie propozycji rozwiązania omawianego problemu. Skorzystanie z procedury wzmocnionej współpracy stanowi dobry znak na to, że UE dysponuje odpowiednią elastycznością, która pozwala pomagać jej obywatelom nawet w trudnych kwestiach prawnych. Moim celem jest umożliwienie obywatelom UE pełnego korzystania z przysługującego im prawa do życia i pracy na terytorium całej Europy” – podsumowała unijna komisarz ds. sprawiedliwości Viviane Reding.

• Kontekst

Pierwszy wniosek w zakresie pomocy parom międzynarodowym został złożony przez Komisję w 2006 r., lecz ówczesny projekt (tak zwane rozporządzenie „Rzym III”) nie uzyskał wymaganego jednomyślnego poparcia rządów państw członkowskich UE. Od tego czasu 10 państw członkowskich UE (Austria, Bułgaria, Francja, Grecja, Węgry, Włochy, Luksemburg, Rumunia, Słowenia i Hiszpania) wyraziło wolę skorzystania z tzw. wzmocnionej współpracy w tej dziedzinie, by kontynuować ten projekt. Zgodnie z

traktatami UE wzmocniona współpraca umożliwiła dziewięciu lub większej liczbie państw podejmowanie działań w istotnej, ale blokowanej przez niewielką mniejszość państw członkowskich sprawie. Pozostałym państwom UE przysługuje prawo przystąpienia do wzmocnionej współpracy w dowolnym momencie. Proponowane rozporządzenie pozostaje bez wpływu na zdolność każdego państwa członkowskiego do ustalania własnej definicji małżeństwa.

Tekst wniosku znajduje się na stronie:

http://ec.europa.eu/justice_home/news/intro/doc/com_2010_105_en.pdf

12. SPRAWIEDLIWOŚĆ I SPRAWY WEWNĘTRZNE - Komisja Europejska stara się zapewnić prawo do sprawiedliwego procesu w UE

Zarówno w przypadku włoskiego turysty, który uczestniczył w wypadku drogowym w Szwecji i w trakcie procesu nie miał dostępu do prawnika znającego język włoski, jak i polskiego podejrzanego, który nie uzyskał tłumaczenia dowodów wykorzystanych przeciwko niemu we francuskim sądzie – niespodziewane utrudnienia mogą prowadzić do nieuzasadnionych wyroków skazujących w postępowaniach sądowych prowadzonych w innych krajach UE. Komisja Europejska przedłożyła w dniu 9 marca br. projekt przepisów, które ułatwią obywatelom korzystanie z prawa do sprawiedliwego procesu w całej UE, w przypadku gdy nie znają oni języka, w którym prowadzone jest postępowanie. Kraje UE będą zobowiązane do zapewnienia podejrzanym pełnej obsługi w zakresie tłumaczenia ustnego i pisemnego. Jest to pierwszy krok z całej serii działań zmierzających do ustanowienia wspólnych europejskich standardów w postępowaniu karnym. Nowy traktat lizboński umożliwia UE przyjmowanie środków zwiększających prawa obywateli UE zgodnie z Kartą praw podstawowych Unii.

„Zrobiliśmy dziś pierwszy, ważny krok w kierunku Europy, w której wymiar sprawiedliwości nie będzie podlegał granicom wewnętrznym. Żaden obywatel UE, który mieszka w państwie członkowskim innym niż jego kraj pochodzenia, nie powinien odczuwać, że jego prawa i przysługująca mu ochrona są z tego powodu ograniczone” – powiedziała wiceprzewodnicząca **Viviane Reding**, komisarz UE ds. sprawiedliwości, praw podstawowych i obywatelstwa. „Jak możemy budować wzajemne zaufanie organów, które powinny ze sobą współpracować w imię naszego bezpieczeństwa, nie mając wyraźnych gwarancji, że wszystkie kraje UE będą przestrzegały praw podstawowych naszych obywateli? Sprawiedliwość i bezpieczeństwo idą ze sobą w parze. Dlatego też spodziewam się, że Parlament Europejski i Rada bezzwłocznie przystąpią do prac nad tym wnioskiem, tak aby nic nie utrudniało obywatelom korzystania z prawa do sprawiedliwego procesu, zagwarantowanego w Karcie praw podstawowych UE.”

Coraz więcej Europejczyków podróżuje do innych krajów, a także uczy się i pracuje poza granicami kraju pochodzenia. W związku z tym coraz częściej są oni uczestnikami postępowań sądowych prowadzonych w innych państwach członkowskich. Może też dochodzić do sytuacji, w których osoba, której postawiono zarzuty w postępowaniu karnym, nie zna języka używanego przez organy sądowe. Obywatele nie mogą zaś w pełni korzystać z prawa do obrony, jeżeli nie znają języka, w którym odbywa się

rozprawa, nie mogą uzyskać tłumaczenia wszystkich dowodów czy też porozumieć się z prawnikiem.

Wniosek ten pozwoli zwiększyć prawo obywateli do tłumaczenia ustnego i pisemnego dzięki trzem elementom:

- tłumaczenie ustne będzie musiało zostać zapewnione w kontaktach z prawnikami, jak również w trakcie dochodzenia – na przykład podczas przesłuchania przez policję – a także w trakcie procesu;
- aby zapewnić sprawiedliwy charakter postępowania, wniosek obejmuje dostęp do tłumaczeń pisemnych najważniejszych dokumentów, takich jak orzeczenie o zastosowaniu środka zapobiegawczego polegającego na pozbawieniu wolności, zarzuty lub akt oskarżenia, bądź też najważniejsze dowody; obywatele nie mogą opierać się jedynie na tłumaczeniu ustnym polegającym na streszczeniu przedstawionych dowodów;
- obywatele muszą mieć prawo do porady prawnej, zanim zrzekną się prawa do tłumaczenia ustnego i pisemnego; nie powinno się ich nakłaniać do zrzeczenia się praw, dopóki nie porozmawiają z prawnikiem.

Koszty tłumaczenia pisemnego i ustnego będzie ponosić państwo członkowskie, nie zaś podejrzany, bez względu na ostateczny wyrok. Bez minimalnych wspólnych standardów gwarantujących sprawiedliwe postępowanie organy sądowe będą niechętnie przekazywały podejrzanych do innego kraju, w którym miałyby odbyć się proces. W efekcie środki stosowane przez UE w celu zwalczania przestępczości, takie jak europejski nakaz aresztowania, niekiedy mogą nie być w pełni stosowane. W 2007 r. wydano 11 000 europejskich nakazów aresztowania, przy czym w 2005 r. liczba ta wynosiła jedynie 6 900. Zdaniem Komisji wszelkie tego rodzaju nakazy powinny w przyszłości podlegać unijnym standardom w zakresie sprawiedliwego procesu, obejmujących prawo do tłumaczenia ustnego i pisemnego.

- **Komisja oczekuje szybszych działań w zakresie prawa do sprawiedliwego procesu**

Zaproponowana przez Komisję dyrektywa dotycząca prawa do tłumaczenia ustnego i pisemnego w postępowaniu karnym będzie pierwszą dyrektywą służącą usprawnieniu wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych od czasu wejścia w życie traktatu lizbońskiego. „Dzisiejszy wniosek jest efektem doskonałych przygotowań poczynionych już w tym zakresie przez szwedzką i hiszpańską prezydencję” – stwierdziła komisarz ds. sprawiedliwości **Viviane Reding**. „Pragniemy teraz, w nowych warunkach związanych z traktatem lizbońskim, przyspieszyć prace nad tą ważną inicjatywą w celu zapewnienia ochrony praw procesowych w Europie. Moim celem jest doprowadzenie do zawarcia niełatwego porozumienia politycznego między Parlamentem a Radą w sprawie prawa do tłumaczenia ustnego i pisemnego jeszcze przed wakacjami letnimi. Będę aktywnie współpracować z Parlamentem Europejskim i prezydencją hiszpańską, aby osiągnąć ten cel”.

- **Przebieg procedury**

W lipcu 2009 r. Komisja przedłożyła projekt decyzji ramowej dotyczącej prawa do tłumaczenia ustnego i pisemnego. Wszelkie wnioski dotyczące decyzji ramowych stały się nieważne wraz z wejściem w życie traktatu lizbońskiego w dniu 1 grudnia 2009 r. W dniu 30 listopada 2009 r. rządy państw UE zwróciły się do Komisji o stopniowe

przedkładanie wniosków w celu ustanowienia ogólnounijnych standardów w zakresie szeregu praw procesowych. Komisja przekształciła zatem projekt decyzji ramowej w projekt dyrektywy. Pozostałe dziedziny, które staną się przedmiotem prac w ciągu najbliższych kilku lat, obejmują:

- informacje o przysługujących prawach i postawionych zarzutach (latem 2010);
- poradę prawną, przed procesem i w trakcie jego trwania, oraz pomoc prawną;
- prawo osoby zatrzymanej do kontaktu z rodziną, pracodawcą i władzami konsularnymi, a także
- ochronę podejrzanych wymagających szczególnego traktowania.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie prawa do tłumaczenia ustnego i tłumaczenia pisemnego w postępowaniu karnym

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0082:FIN:PL:PDF>

13. SPRAWIEDLIWOŚĆ I SPRAWY WEWNĘTRZNE - Bułgaria: raport na temat korupcji, przestępczości i wymiaru sprawiedliwości

Trzy lata po wejściu do Unii Europejskiej Bułgaria nadal nie spełnia wszystkich kryteriów akcesyjnych. Opublikowany wczoraj raport Komisji Europejskiej największe niedociągnięcia dostrzega w reformie wymiaru sprawiedliwości, zwalczaniu korupcji i zorganizowanej przestępczości.

Bułgarii nadal nie udało się rozwiązać problemów z wymiarem sprawiedliwości, korupcją i zorganizowaną przestępczością. Wczorajszy raport komisji nie ocenia tempa integracji, ponieważ od ostatniego sprawozdania z czerwca 2009 „minęło zbyt mało czasu, by Bułgaria była w stanie nadrobić owe zaległości a komisja mogła dokonać nowej oceny bułgarskich postępów”.

Komisja dostrzega wprawdzie „liczne ważne inicjatywy”, które mają pomóc krajowi osiągnąć europejskie standardy, jednak „ile warte są te zamierzenia, okaże się dopiero po teście praktycznym”. Sądownictwo jak do tej pory może wykazać się jedynie dość skromnymi sukcesami w walce z korupcją i zorganizowaną przestępczością. W każdym wypadku Bułgaria będzie musiała zostać poddana „głębokiemu procesowi reform”.

„Poważne zarzuty korupcyjne związane z obsadą wysokich stanowisk w sferze sądownictwa, skierowane wobec członków Najwyższej Rady Sądownictwa, pogorszyły wizerunek wymiaru sprawiedliwości w drugiej połowie 2009 r.”, napisała komisja w raporcie.

Bułgaria ma ponadto nadal problemy z prawidłowym wykorzystywaniem miliardowych funduszy unijnych. „Stwierdzone przez komisję nieprawidłowości, konflikty interesów i przypadki oszustw związane z wykorzystywaniem środków UE muszą zostać szybko i gruntownie naprawione”, domaga się Bruksela.

Choć pojawiły się próby reformowania wymiaru sprawiedliwości, nadal nie ma zauważalnych sukcesów. „Od połowy 2009 w procesach osób prominentnych nie zapadł żaden wyrok skazujący. Co więcej w styczniu ponownie doszło do morderstwa na ulicy”, pisze komisja w raporcie.

Kolejny obszerny raport na temat postępów integracji Bułgarii zostanie publikowany latem 2010.

Bulgaria: raport na temat korupcji, przestępczości i wymiaru sprawiedliwości
http://ec.europa.eu/dgs/secretariat_general/cvm/progress_reports_en.htm

14. GOSPODARKA - Komisja ocenia programy stabilności i konwergencji dziesięciu państw członkowskich UE

W dniu 24 marca br. Komisja Europejska zakończyła ocenę zaktualizowanych programów stabilności i konwergencji¹ przedstawionych przez Republikę Czeską, Danię, Litwę, Luksemburg, Łotwę, Malte, Polskę, Rumunię, Słowenię i Węgry. Podobnie jak dokonaną w zeszłym tygodniu ocenę pierwszej grupy czternastu państw członkowskich, także i tę ocenę należy postrzegać w świetle kryzysu gospodarczo-finansowego, który doprowadził do znaczącego pogorszenia stanu finansów publicznych od 2009 r., w wyniku czego Rada podjęła decyzje o wszczęciu procedury nadmiernego deficytu wobec przeważającej większości państw członkowskich. W grupie krajów, których ocenę w tej grupie zakończono, jedynie Dania i Luksemburg utrzymały w 2009 r. deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych poniżej progu 3 proc., mimo że w 2010 r. przewiduje się wyraźne pogorszenie sytuacji budżetowej obu państw. Dla większości krajów bieżący rok stać będzie pod znakiem procesu konsolidacji budżetowej realizowanej zgodnie z zaleceniami przedstawionymi w ramach procedury nadmiernego deficytu oraz, w przypadku Łotwy, Węgier i Rumunii, zgodnie z warunkami określonymi w międzynarodowych programach pomocy finansowej. W niektórych przypadkach prognozy wzrostu stanowiące podstawę przedstawionych w programach celów budżetowych są optymistyczne, szczególnie w odniesieniu do ostatnich lat okresu objętego tymi programami, a strategiom konsolidacji budżetowej niejednokrotnie brakuje wsparcia w postaci konkretnych środków wdrażanych począwszy od roku 2011.

„Kryzys finansowo-gospodarczy odcisnął swoje piętno na stanie finansów publicznych. Zastosowanie budżetowych środków stymulacyjnych było niezbędne, aby wspomóc ożywienie gospodarcze; dwa ostatnie lata zniweczyły jednakże dwadzieścia lat konsolidacji budżetowej. Oznacza to, że najpóźniej w przyszłym roku musimy rozpocząć stopniowy powrót do dyscypliny budżetowej”, stwierdził komisarz ds. gospodarczych i walutowych Olli Rehn.

- **Polska**

W polskim programie przewiduje się obniżenie deficytu z 7,2 proc. PKB w 2009 r. do 2,9 proc. PKB do końca 2012 r., zgodnie z zaleceniem Rady z dnia 7 lipca 2009 r.

---

¹ Zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 1466/97 w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych państwa członkowskie zobowiązane są co roku przedstawiać zaktualizowane prognozy sytuacji makroekonomicznej i budżetowej. W przypadku krajów, które przyjęły euro, prognozy te określane są jako programy stabilności, natomiast w przypadku pozostałych krajów są to programy konwergencji. Wspomniane rozporządzenie określane jest również jako „część prewencyjna” Paktu na rzecz stabilności i wzrostu.

Konsolidacja budżetowa jest jednak w nadmiernym stopniu skoncentrowana na końcu okresu objętego programem, ponieważ największa redukcja deficytu została zaplanowana na 2012 r. Ponadto wyniki budżetowe mogą okazać się gorsze niż przewidziano w programie. Przedstawione prognozy opierają się na korzystnych założeniach makroekonomicznych, a planowane na lata 2011 i 2012 ograniczenia wydatków nie zostały poparte wystarczająco konkretnymi środkami, uważa Komisja.

Wobec przewidywanego przez władze ożywienia gospodarczego od roku 2010 oraz wobec znaczącego strukturalnego deficytu sektora instytucji rządowych i samorządowych, właściwe byłoby skoncentrowanie konsolidacji budżetowej na początkowych latach okresu objętego programem. Mimo że w programie określono środki służące wzmocnieniu obecnych ram budżetowych, potrzebne są ambitniejsze reformy. Zalecenia skierowane do Polski dotyczą konieczności skorygowania nadmiernego deficytu poprzez przesunięcie konsolidacji na początek okresu objętego programem, wsparcia ścieżki konsolidacji konkretnymi środkami i podjęcia ambitniejszych reform służących udoskonaleniu ram budżetowych.

15. OCHRONA ŚRODOWISKA - Zmiana klimatu: Komisja Europejska określa strategię na rzecz ożywienia światowych działań po konferencji kopenhaskiej

Komisja Europejska określiła w dniu 9 marca strategię służącą utrzymaniu tempa światowych wysiłków na rzecz walki ze zmianą klimatu. W komunikacie zaproponowano, by UE szybko rozpoczęła wdrażanie porozumienia kopenhaskiego zawartego w grudniu ubiegłego roku, a w szczególności udzieliła szybkiej pomocy finansowej krajom rozwijającym się. Jednocześnie UE powinna w dalszym ciągu nalegać na osiągnięcie szeroko zakrojonego i prawnie obowiązującego światowego porozumienia angażującego wszystkie kraje w konkretne działania na rzecz klimatu. Będzie to wymagać uwzględnienia porozumienia kopenhaskiego w negocjacjach ONZ i zajęcia się niedomogami protokołu z Kioto. Aktywna współpraca zewnętrzna ze strony UE będzie miała zasadnicze znaczenie dla wspierania procesu negocjacji w ramach ONZ, przy czym Komisja podejmie te starania w ścisłym kontakcie z Radą i przy wsparciu Parlamentu Europejskiego.

Przewodniczący Komisji, **José Manuel Barroso**, powiedział: „Komisja jest zdecydowana, by utrzymać tempo światowych działań związanych ze zmianą klimatu. Opublikowany komunikat określa przejrzystą strategię dalszych działań koniecznych dla ożywienia procesu międzynarodowych negocjacji i włączenia naszych partnerów w te działania. Na następnym posiedzeniu Rady Europejskiej zamierzam wezwać do poparcia tej strategii, również w oparciu o wyniki dalszych konsultacji z najważniejszymi międzynarodowymi partnerami, o przeprowadzenie których poprosiłem komisarz Hedegaard.”

Komisarz ds. działań w dziedzinie klimatu, **Connie Hedegaard**, stwierdziła: „Zmiana klimatu może być kontrolowana tylko wtedy, gdy wszystkie kraje wytwarzające najwięcej emisji podejmą działania. Oczywiście miałabym ogromną nadzieję na osiągnięcie wszystkich celów już w Meksyku, jednak sygnały dochodzące ze stolic państw odpowiedzialnych za znaczne ilości emisji świadczą, że niestety jest to mało prawdopodobne. Świat stanął przed wyjątkową szansą w Kopenhadze, lecz nie

wykorzystano jej w pełni. Musimy teraz zapewnić utrzymanie tempa działań i zrobić wszystko, co w naszej mocy, by osiągnąć konkretne i istotne rezultaty w Cancun oraz by zapewnić wypracowanie porozumienia dotyczącego formy prawnej najpóźniej na spotkaniu w Republice Południowej Afryki. Kopenhaga była krokiem do przodu. Nawet jeśli porozumienie kopenhaskie nie spełniło ambicji Europy, rosnące na całym świecie poparcie dla tego porozumienia daje UE możliwość jego wykorzystania i przełożenia na działania. Przewodnia rola Europy będzie najbardziej przekonująca wtedy, gdy podejmiemy konkretne i zdecydowane działania, by uczynić UE najbardziej proklimatycznym regionem świata, co wzmocni także nasze bezpieczeństwo energetyczne, pobudzi bardziej ekologiczny wzrost gospodarczy i doprowadzi do powstania nowych miejsc pracy.”

- **Plan negocjacji**

W komunikacie zaproponowano plan procesu negocjacyjnego w ramach ONZ, który zostanie wznowiony w kwietniu. Polityczne wytyczne zawarte w porozumieniu kopenhaskim, które nie zostały oficjalnie przyjęte jako decyzja ONZ, należy włączyć do tekstów negocjacyjnych ONZ zawierających podstawowe elementy przyszłego światowego porozumienia w sprawie klimatu. UE byłaby gotowa na zawarcie prawnie obowiązującego światowego porozumienia w ramach konferencji ONZ w sprawie klimatu, która odbędzie się w meksykańskim Cancun pod koniec bieżącego roku, lecz Komisja uznaje, że istniejące między krajami różnice mogą opóźnić jego osiągnięcie do 2011 r. UE jest gotowa, lecz świat może jeszcze nie być gotowy, a zatem nasze podejście musi być stopniowe.

- **Porozumienie kopenhaskie**

Porozumienie kopenhaskie jest krokiem w stronę osiągnięcia unijnego celu – prawnie obowiązującego światowego porozumienia w sprawie klimatu – które powinno wejść w życie w 2013 r., po zakończeniu pierwszego okresu zobowiązań w ramach protokołu z Kioto. W porozumieniu wspiera się kluczowy cel UE, jakim jest utrzymanie światowego ocieplenia na poziomie 2 stopni Celsjusza powyżej poziomu sprzed epoki przemysłowej, w celu zapobieżenia najbardziej negatywnym skutkom zmiany klimatu. Do chwili obecnej kraje uprzemysłowione i kraje rozwijające się, których emisje stanowią ponad 80 proc. światowych emisji gazów cieplarnianych, wpisały swoje cele i działania w zakresie ograniczenia emisji w ramy porozumienia. Świadczy to o determinacji większości państw do wzmocnienia wysiłków na rzecz walki ze zmianą klimatu.

- **Integralność środowiskowa**

Międzynarodowe negocjacje muszą zapewnić wysoki stopień integralności środowiskowej przyszłego światowego porozumienia i rzeczywiste utrzymanie ocieplenia na poziomie poniżej 2 stopni Celsjusza. Centralnym elementem procesu ONZ pozostaje protokół z Kioto, lecz należy zająć się kwestiami takimi jak ograniczona liczba krajów, które protokół ten obejmuje, oraz jego poważnymi niedomogami. Jeśli niedomogi te – dotyczące zasad rozliczania emisji z sektora leśnego i zarządzania nadwyżkami krajowych uprawnień do emisji w okresie 2008-2012 – będą istniały w dalszym ciągu, istnieje ryzyko, że kraje uprzemysłowione praktycznie odwołają swoje obecne zobowiązania w zakresie ograniczenia emisji.

- **Wiodąca rola UE**

Komisja jest przekonana, że UE musi udowodnić swoją wiodącą rolę poprzez podjęcie konkretnych działań zmierzających do uczynienia UE najbardziej proklimatycznym regionem świata w ramach przedstawionej 3 marca strategii Europa 2020. UE zobowiązała się do 2020 r. do 20 proc. redukcji emisji poniżej poziomów z 1990 r. oraz do zwiększenia tego zobowiązania do 30 proc., jeśli inne duże gospodarki zgodzą się na wniesienie odpowiedniego wkładu w wysiłki światowe. Przed czerwcowym spotkaniem Rady Europejskiej Komisja przygotowuje analizę dotyczącą praktycznych środków, jakie byłyby konieczne w celu osiągnięcia 30 proc. redukcji emisji. Następnie Komisja przedstawi w ogólnym zarysie sposób przekształcenia UE w gospodarkę niskoemisyjną do 2050 r. Zgodnie ze strategią Europa 2020 celem jest znalezienie inteligentnych rozwiązań, które przyczynią się nie tylko do walki ze zmianą klimatu, lecz także do zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego i powstania nowych miejsc pracy.

- **Udzielanie szybkiej pomocy finansowej**

Komisja zaproponowała, by UE rozpoczęła wdrażanie porozumienia kopenhaskiego. Szybkie wdrożenie unijnego zobowiązania do zapewnienia 2,4 mld euro rocznie w latach 2010-2012 na potrzeby szybkiej pomocy finansowej dla krajów rozwijających się ma zasadnicze znaczenie zarówno dla wiarygodności UE, jak i dla wzmocnienia możliwości krajów będących beneficjentami pomocy w zakresie walki ze zmianą klimatu. Komisja jest gotowa na pomoc w zapewnianiu właściwej koordynacji wsparcia udzielanego przez UE.

- **Wspieranie rynków emisji dwutlenku węgla**

W komunikacie podkreślono, że UE powinna w dalszym ciągu pracować na rzecz wspierania rozwoju międzynarodowego rynku emisji dwutlenku węgla, co ma zasadnicze znaczenie dla wspierania inwestycji w technologie niskoemisyjne i dla efektywnego pod względem kosztów ograniczenia światowych emisji. Rynek emisji dwutlenku węgla może również generować znaczny przepływ środków finansowych do krajów rozwijających się.

- **Zwiększenie współpracy zewnętrznej**

UE będzie musiała zwiększyć współpracę zewnętrzną w celu zbudowania zaufania w możliwość osiągnięcia światowego porozumienia oraz w celu prowadzenia refleksji nad konkretnymi, ukierunkowanymi na działania decyzjami, które mogą zostać przyjęte w Cancun. Działania Komisji w tym kierunku będą prowadzone w ścisłym kontakcie z Radą i Prezydencją. Komisja będzie zachęcać Parlament Europejski do prowadzenia współpracy z parlamentarzystami z najważniejszych krajów partnerskich oraz wspierać go w tym zakresie.

Dalsze informacje:

http://ec.europa.eu/environment/climat/future_action_com.htm

Post-kopenhaska międzynarodowa polityka przeciwdziałania zmianie klimatu: natychmiastowe kroki, aby ożywić globalne działania

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0086:FIN:PL:PDF>

16. ROLNICTWO - Komisja odzyskuje od państw członkowskich 346,5 mln euro z wydatków na Wspólną Politykę Rolną

W wyniku decyzji dotyczącej procedury rozliczenia zgodności rachunków przyjętej przez Komisję Europejską państwa członkowskie będą musiały zwrócić nienależnie wydaną kwotę w wysokości 346,5 mln euro w ramach unijnych środków na rolnictwo. Pieniądze te powrócą do budżetu UE z powodu nieprzestrzegania przepisów UE lub zastosowania nieodpowiednich procedur kontroli w zakresie wydatków na rolnictwo. Państwa członkowskie są odpowiedzialne za wypłacanie kwot pomocy i kontrolę wydatków w ramach wspólnej polityki rolnej (WPR), natomiast Komisja ma obowiązek czuwać nad prawidłowym wykorzystaniem środków przez państwa członkowskie.

Komentując powyższą decyzję, **Dacian Cioloș**, komisarz ds. rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich, powiedział: „To działanie jest wciąż bardzo ważnym narzędziem gwarantującym, że państwa członkowskie dysponują wystarczającymi środkami kontroli w celu zapewnienia, że pieniądze podatników są właściwie wydawane.”

• Główne korekty finansowe

Na mocy ostatniej decyzji odzyskane zostaną środki finansowe od Belgii, Bułgarii, Cypru, Danii, Estonii, Niemiec, Hiszpanii, Finlandii, Francji, Wielkiej Brytanii, Grecji, Węgier, Irlandii, Włoch, Luksemburga, Holandii, Polski, Portugalii, Słowacji i Szwecji. Najistotniejsze korekty indywidualne dotyczą:

- kwoty w wysokości 47,5 mln euro, którą obciążona została Hiszpania za niedociągnięcia w systemie kontroli w sektorze owoców i warzyw;
- **kwoty w wysokości 92 mln euro, którą obciążona została Polska za niedociągnięcia dotyczące pomocy obszarowej w latach 2006-2007;**
- kwoty w wysokości 105,5 mln euro, którą obciążona została Grecja za niedociągnięcia w systemie kontroli w sektorze bawełny i 18,5 mln euro w zakresie środków rozwoju obszarów wiejskich, za poważne i utrzymujące się niedociągnięcia w systemie ZSZIK;
- kwoty w wysokości 14,2 mln euro, którą obciążona została Wielka Brytania za niedotrzymanie ustanowionych terminów dla płatności bezpośrednich;
- kwoty w wysokości 10,4 mln euro (za lata budżetowe 2003-2005), którą obciążona została Holandia za niewystarczającą liczbę kontroli podmiany przeprowadzonych w latach kalendarzowych 2003 i 2004 w sektorze refundacji wywozowych.

Szczegółowe informacje objaśniające system corocznego rozliczania rachunków znajdują się w zestawieniu dotyczącym rozsądnego zarządzania budżetem rolnym „Managing the agriculture budget wisely”, dostępnym pod adresem: http://ec.europa.eu/agriculture/fin/clearance/factsheet_en.pdf

17. ZATRUDNIENIE I SPRAWY SPOŁECZNE - Pierwszy krok na drodze do przeglądu zasad dotyczących czasu pracy

Komisja Europejska zwróciła się w dniu 24 marca br. do przedstawicieli pracowników i pracodawców, by wyrazili swoje opinie na temat ewentualnego przeglądu unijnych zasad dotyczących czasu pracy. W ramach pierwszego etapu konsultacji europejskich partnerów społecznych zapytano, czy uważają, że w odniesieniu do dyrektywy w sprawie czasu pracy (2003/88/WE) potrzebne jest podjęcie działań na poziomie UE i jaki powinien być zakres takich działań. Jest to pierwszy krok w kierunku kompleksowego przeglądu wymienionej dyrektywy. Poprzednia próba wprowadzenia zmian do obowiązujących przepisów utknęła w martwym punkcie w kwietniu 2009 r.

Europejski komisarz ds. zatrudnienia, spraw społecznych i włączenia społecznego **László Andor** powiedział: „To, że nie udało się osiągnąć porozumienia przy zeszłorocznej próbie wprowadzenia zmian do przepisów dotyczących czasu pracy, nie oznacza, że problemy związane z obowiązującymi przepisami zniknęły. Nadal potrzebujemy wyważonego rozwiązania, które spełni oczekiwania zarówno pracowników, jak i pracodawców, a także konsumentów XXI wieku.” Podkreślił również: „Potrzebujemy kompleksowego przeglądu zasad przeprowadzonego w oparciu o rzetelną ocenę skutków kładącą szczególny nacisk na wymiar społeczny. Dlatego pragniemy dziś zachęcić partnerów społecznych, by przystąpili do otwartej debaty na ten jakże istotny temat i zgłaszali innowacyjne propozycje, które pozwolą nam zamknąć rozdział naznaczony niepowodzeniem i zrobić krok naprzód.”

W 2004 r., po szeroko zakrojonych konsultacjach Komisja przedstawiła wniosek dotyczący zmiany dyrektywy 2003/88/WE. Wniosek ten miał dostarczyć odpowiedzi na szereg problemów, które nie zostały rozwiązane w ramach istniejącego prawodawstwa i orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości, a zwłaszcza: sprecyzować zakres stosowania dyrektywy do czasu dyżurów w niektórych sektorach, wprowadzić więcej elastyczności do metod obliczania tygodniowego czasu pracy, a także poddać przeglądowi indywidualne stosowanie klauzuli „opt-out”, która umożliwia niestosowanie ograniczenia wynoszącego 48 godzin. Niemniej jednak w kwietniu 2009 r. przedstawiciele rządów oraz Parlament Europejski uznali, że mimo przedłużających się negocjacji nie uda im się dojść do porozumienia w sprawie tego wniosku.

Tymczasem debatę rozszerzono o inne jeszcze kwestie wynikające bezpośrednio z niezwykle istotnych zmian, jakie zaszły na rynkach pracy w ciągu ostatnich dwudziestu lat. I tak na przykład średni tygodniowy czas pracy w UE skrócił się z 39 godz. w 1990 r. do 37,8 godz. w 2006 r., a udział osób pracujących w niepełnym wymiarze w stosunku do całkowitej siły roboczej wzrósł z 14% w 1992 r. do 18,8% w 2009 r.

Coraz częściej również indywidualny czas pracy zmienia się w ciągu roku oraz w ciągu całej kariery. Wiąże się to z coraz większym naciskiem kładzionym na instrumenty sprzyjające równowadze pomiędzy pracą a życiem osobistym, takie jak elastyczne godziny pracy, systemy „kredytu czasu”, a także ze wzrostem autonomii pracowników i rozwojem gospodarki opartej na wiedzy.

Dlatego też Komisja planuje kompleksowy przegląd obowiązujących przepisów w zakresie czasu pracy, który oparty zostanie o dogłębną ocenę obecnych przepisów i analizę trudności związanych z ich stosowaniem i który doprowadzi do rozważenia różnych rozwiązań dla tych trudności. Przegląd ma również służyć realizacji szeregu celów polityki, takich jak ochrona bezpieczeństwa i zdrowia pracowników, poprawa równowagi pomiędzy życiem zawodowym a osobistym oraz zwiększenie elastyczności rozwiązań dla pracodawców i pracowników bez jednoczesnego zwiększania obciążeń administracyjnych przedsiębiorstw, zwłaszcza MŚP.

Pierwsze konsultacje z partnerami społecznymi stanowią ważny pierwszy krok w stronę kompleksowego przeglądu dyrektywy w sprawie czasu pracy. Partnerzy społeczni mają sześć tygodni, by przekazać swoje uwagi Komisji. W tym samym czasie Komisja dokona szerokiej oceny skutków, obejmującej analizę prawnych aspektów stosowania dyrektywy w państwach członkowskich oraz badanie gospodarczych i społecznych zagadnień, które mają znaczenie dla kompleksowego przeglądu dyrektywy.

- **Przebieg procedury**

Przebieg pierwszego etapu konsultacji z partnerami społecznymi na poziomie UE określono w art. 154 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE). Na tym etapie Komisja zwraca się do partnerów społecznych o ich opinie na temat potrzeby podejmowania na poziomie UE działań dotyczących dyrektywy w sprawie czasu pracy oraz na temat zakresu takich działań.

Komisja zapozna się z uwagami zgłoszonymi w ramach pierwszego etapu, a następnie zdecyduje, czy podejmowanie działań na poziomie UE jest pożądane. Jeżeli Komisja zdecyduje, że działanie takie jest pożądane, ogłosi drugi etap konsultacji z partnerami społecznymi na poziomie UE. Zgodnie z art. 154 ust. 3 TFUE na tym etapie konsultacje dotyczyć będą treści rozważanego wniosku.

- **Więcej informacji**

Dyrektywa w sprawie czasu pracy

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=706&langId=pl&intPageId=205>

18. RÓWNOUPRAWNIENIE - Większa liczba kobiet na wysokich stanowiskach to klucz do wzrostu gospodarczego

Wszyscy szefowie banków centralnych w UE to mężczyźni i tylko jeden na 10 członków zarządów w największych europejskich firmach notowanych na giełdzie jest kobietą. Obecność na wysokich stanowiskach zarówno mężczyzn, jak i kobiet, byłaby jednak korzystna dla gospodarki – czytamy w nowym sprawozdaniu przedstawionym w dniu dzisiejszym przez Komisję. Sprawozdanie to zostało przygotowane z myślą o nowej strategii na rzecz równouprawnienia płci, która zostanie przyjęta przez Komisję jeszcze w tym roku.

„Jeżeli Europa rzeczywiście chce pokonać kryzys i stać się konkurencyjną gospodarką, rozwijając się mądrze i przez włączenie wszystkich grup, musi lepiej wykorzystywać talenty i umiejętności kobiet. Równouprawnienie płci stanowi więc rdzeń europejskiej strategii na 2020 r.: podjęcie pracy przez kobiety pomoże nam

wyjść z kryzysu”, stwierdziła **Viviane Reding**, komisarz UE ds. sprawiedliwości, praw podstawowych i obywatelstwa oraz wiceprzewodnicząca Komisji Europejskiej. „Badania wykazują, że firmy, w których kobiety są dobrze reprezentowane, również lepiej radzą sobie finansowo. Wzywam wszystkie przedsiębiorstwa i rządy do zapewnienia faktycznej równowagi reprezentacji kobiet i mężczyzn na wysokich stanowiskach. Zachęcam także utalentowane kobiety do podejmowania wyzwań związanych z kierowaniem firmą i do ubiegania się o najwyższe stanowiska.”

Sprawozdanie „Większa liczba kobiet na wysokich stanowiskach kluczem do stabilnej gospodarki i wzrostu gospodarczego” pokazuje, że kobiety nadal są poważnie niedoreprezentowane w gospodarce. W świecie biznesu to mężczyźni stanowią niemal 89% członków zarządów w największych, notowanych na giełdzie firmach w Europie. Ta różnica jest największa na najwyższych stanowiskach: tylko 3% firm kierują kobiety. Jako jedyny kraj, który zbliża się do równowagi płci, wyróżnia się Norwegia: 42% kobiet i 58% mężczyzn w zarządach największych przedsiębiorstw to wynik uregulowań prawnych.

Jednocześnie z wielu badań wynika, że zróżnicowanie płci jest opłacalne i że istnieje pozytywny związek między liczbą kobiet na wysokich stanowiskach a wynikami firmy. Na przykład badanie przeprowadzone w Finlandii wykazało, że firmy, w których zarządach panowała równowaga płci, osiągają średnio o 10% wyższe zyski niż te, w których zarządach dominują mężczyźni.

W polityce, obecny skład Parlamentu Europejskiego jest od czasu jego powstania w 1979 r. najbardziej zrównoważony pod względem reprezentacji obu płci, przy 35% udziale kobiet i 65% udziale mężczyzn. Proporcja kobiet w parlamentach krajowych (w niższej izbie parlamentu lub w parlamentach jednoizbowych) w Europie jako całości wzrosła z 16% w 1997 r. do 24% w 2009 r. Niemniej jednak poziom ten wciąż jest niższy od tzw. masy krytycznej wynoszącej 30% i stanowiącej próg rzeczywistego wpływu kobiet na decyzje polityczne. W rządach krajowych sytuacja stopniowo się poprawia, a odsetek kobiet na wyższych stanowiskach ministerialnych w rządach państw UE wynosi obecnie 27%. Komisja Europejska liczy 9 kobiet (33%) i 18 mężczyzn (67%) – jest to jak dotąd najlepszy wynik, jeżeli chodzi o równowagę płci (wzrost z 5,6% w latach 1994/1995).

Ponad połowa (55%) Europejczyków uczestniczących w badaniu Eurobarometru (http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/eb_special_en.htm) uznała, że kwestia reprezentacji kobiet i mężczyzn w parlamentach powinna być poruszona „jak najprędzej”. W kontekście światowego kryzysu gospodarczego rola kobiet w biznesie stale rośnie. Aby przedsiębiorstwo mogło przetrwać w czasach kryzysu, potrzebuje najlepszego możliwego kierownictwa i utalentowanych pracowników. Zgodnie z wynikami badania przeprowadzonego w 2009 r. pod patronatem prezydencji szwedzkiej, likwidacja wynikających z płci różnic w zakresie zatrudnienia w państwach członkowskich UE może zaowocować 15%-45% wzrostem PKB.

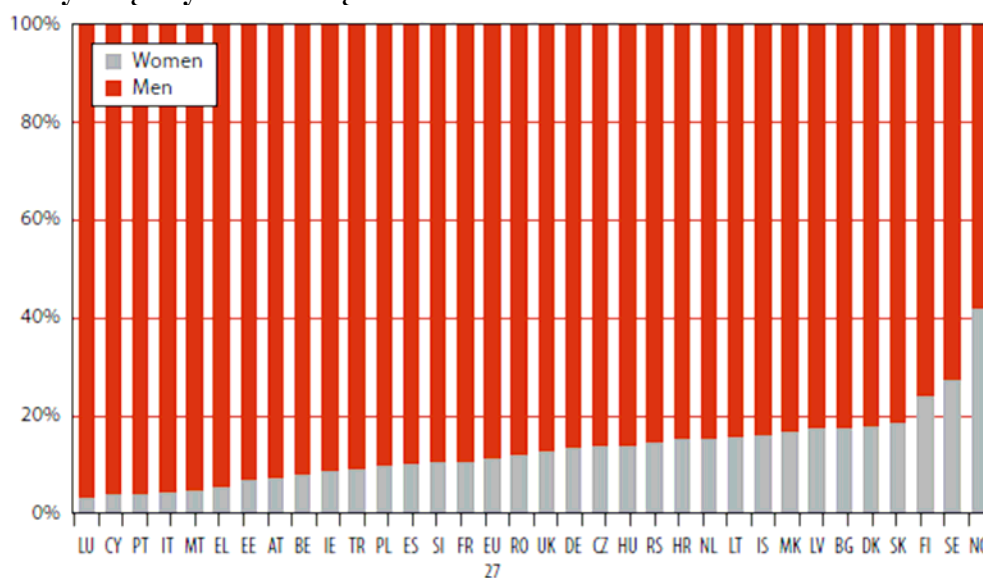
Niezbędne są zatem pilne działania prowadzące do równej reprezentacji kobiet i mężczyzn na wysokich stanowiskach we wszystkich dziedzinach i na wszystkich szczeblach. Przedstawiając 5 marca „Kartę Praw Kobiet”, Komisja potwierdziła swoje zobowiązanie do osiągnięcia większego równouprawnienia płci we wszystkich obszarach polityki UE. Realizacja postanowień Karty nastąpi w drodze nowej

strategii w zakresie równości płci, która zostanie przyjęta przez Komisję jeszcze w tym roku. Jednym z głównym priorytetów tej strategii jest promowanie równouprawnienia w procesie podejmowania decyzji.

Środki zwiększające równowagę płci w procesie decyzyjnym mogą obejmować: stworzenie planów równości płci, zdefiniowanie celów i ich regularne monitorowanie, stworzenie lepszych warunków godzenia życia rodzinnego z pracą zawodową, promowanie kobiet, jako wzorów do naśladowania, programy mentoringu i współpracy.

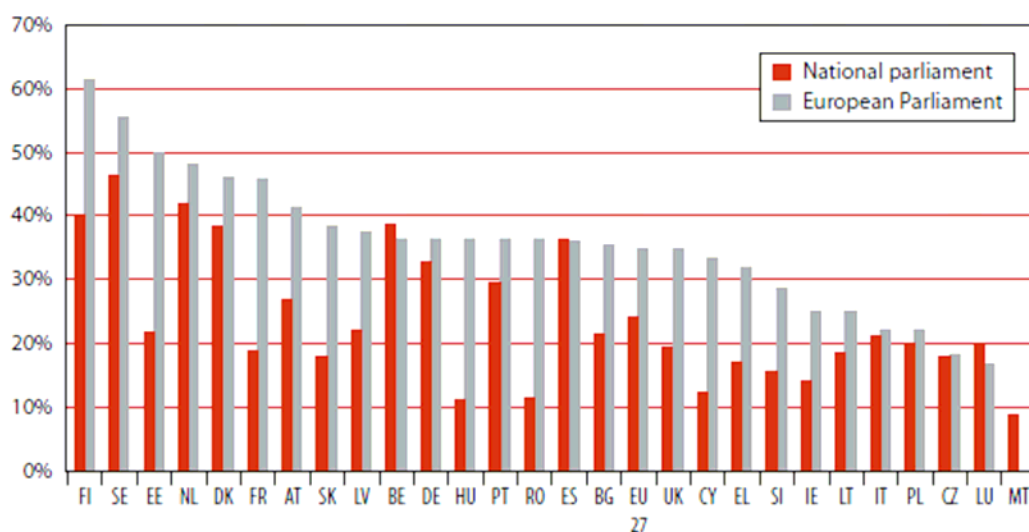
- **Informacje dodatkowe:**

Kobiety i mężczyźni w zarządach firm w 2009 r.

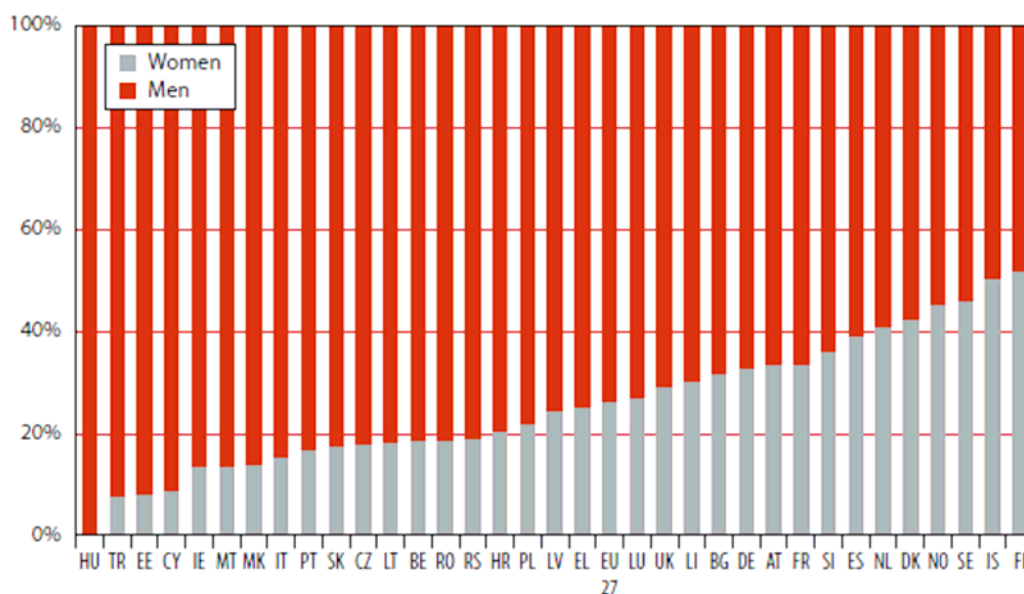
Source: European Commission, DG EMPL, Database on women and men in decision-making.

Udział kobiet w parlamentach narodowych (jednoizbowych/izbie niższej) i w Parlamencie Europejskim w 2009 r.

Source: European Commission, DG EMPL, Database on women and men in decision-making.

Kobiety i mężczyźni w rządach krajowych w 2009 r.

Source: European Commission, DG EMPL, Database on women and men in decision-making.

- Sprawozdanie „Większa liczba kobiet na wysokich stanowiskach kluczem do stabilnej gospodarki i wzrostu gospodarczego”

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=762&langId=pl&furtherPubs=yes>

- Baza danych zawierająca informacje o reprezentacji kobietach i mężczyznach na stanowiskach decyzyjnych

<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=764&langId=en>

- Badanie Eurobarometru – Równouprawienie płci w UE

http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/eb_special_en.htm

19. RÓWNOUPRAWNIENIE - Sytuacja kobiet

Po piętnastu latach od przełomowej IV światowej konferencji w sprawie kobiet, która odbyła się w 1995 r. w Pekinie, społeczność międzynarodowa dysponuje już jasnymi normami prawnymi dotyczącymi zakazu dyskryminacji oraz aktywnego wspierania równości płci, a także wzmocnienia pozycji kobiet. Normy te są uznawane we wszystkich krajach świata za element przepisów regulujących prawa człowieka. Społeczność międzynarodowa ma także do dyspozycji organy, które mogą skutecznie monitorować wdrażanie praw kobiet. Wśród nich wymienić można np. komitet ONZ ds. eliminacji wszelkich form dyskryminacji kobiet (komitet CEDAW) oraz niedawno powołanego specjalnego przedstawiciela Sekretarza Generalnego ONZ ds. przemocy wobec kobiet w konfliktach zbrojnych.

W wielu krajach wdrażanie przepisów odbywa się jednak zbyt wolno. Z najnowszego badania dotyczącego zdrowia kobiet i przemocy domowej, przeprowadzonego w dziesięciu krajach przez Światową Organizację Zdrowia, wynika, że 15–71% kobiet przyznaje, że padło ofiarą przemocy fizycznej lub seksualnej ze strony męża lub partnera. 4–12% kobiet przyznaje, że doświadczyło przemocy fizycznej w trakcie ciąży. Każdego roku na całym świecie około 5 000 kobiet zostaje zamordowanych w

imię honoru przez członków rodziny. W tej sytuacji mechanizmy obrony praw kobiet są wykorzystywane w niedostatecznym stopniu, a przy tym większość kobiet nie jest świadoma możliwości zwrócenia się z indywidualną skargą, na przykład do ONZ. Są to najważniejsze zadania dla polityki Unii w zakresie praw człowieka w krajach trzecich. Instytucje UE w Brukseli również dokładają starań, aby zapewnić przestrzeganie najwyższych standardów. Jutro Rada UE ma przyjąć konkluzje w sprawie wykorzenienia przemocy wobec kobiet w Unii Europejskiej. UE musi bowiem dawać dobry przykład także w polityce wewnętrznej.

W przeddzień Międzynarodowego Dnia Kobiet **Catherine Ashton**, pełniąca funkcję wysokiego przedstawiciela Unii ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa oraz wiceprzewodniczącej Komisji Europejskiej, stwierdziła: „Międzynarodowy Dzień Kobiet stanowi doskonałą okazję, byśmy zastanowili się nad tym, jaką rolę każdy z nas odgrywa w działaniach na rzecz wyeliminowania nierówności płci. Dotyczy to również stosunków międzynarodowych, w ramach których wszyscy muszą dążyć do osiągnięcia wspólnego celu. Trwały pokój i bezpieczeństwo nie będą możliwe bez pełnego udziału kobiet.

Niestety utrzymywanie w wielu krajach całego świata konstytucji i przepisów jawnie dyskryminujących kobiety w dalszym ciągu utrudnia rozwój takich krajów. Przemoc wobec kobiet wywiera bezpośredni negatywny wpływ na dostęp kobiet do edukacji i miejsc pracy, a także na ich udział w życiu publicznym. Konsekwencje marginalizacji kobiet ponoszą nie tylko one same. Zjawisko to utrudnia również wzmocnienie pozycji społeczności lokalnych. Na całym świecie jest jeszcze bardzo dużo do zrobienia”.

Dodała także: „Zapewnienie równości płci i wzmocnienie pozycji kobiet, zarówno w Europie, jak i poza jej granicami, to zadanie o priorytetowym znaczeniu. Dlatego też dalsze aktywne działania UE w tej dziedzinie będą jednym z najważniejszych celów naszej polityki wewnętrznej i zagranicznej. Szefowie delegatur UE na całym świecie otrzymali już w tej sprawie wyraźne instrukcje”.

- **Dodatkowe informacje:**

EU Action Plan on Gender Equality and Women's Empowerment in Development:

http://ec.europa.eu/development/policies/crosscutting/genderequ_en.cfm

Europe for Women

http://ec.europa.eu/publications/booklets/others/87/index_en.htm

Projekty finansowane z funduszy UE:

Women Against Rape, Botswana

http://ec.europa.eu/europeaid/documents/case-studies/botswana_gender_war_en.pdf

Campaign for the eradication of violence against women and human trafficking in the state of Tlaxcala, Mexico

http://ec.europa.eu/europeaid/documents/case-studies/mexico_tlaxcala_en.pdf

Regional initiative for the equality of women in employment in Argentina, Colombia, Paraguay and Peru

http://ec.europa.eu/europeaid/documents/case-studies/latin-america_gender-equality_en.pdf

20. TELEKOMUNIKACJA - Komisja ułatwia korzystanie z telefonów komórkowych na pokładzie statków na wodach europejskich

Komisja Europejska przyjęła nowe przepisy ułatwiające pasażerom i członkom załogi na statkach znajdujących się na wodach terytorialnych UE wykonywanie połączeń z telefonów komórkowych lub wysyłanie i otrzymywanie wiadomości tekstowych podczas przebywania poza zasięgiem sieci telefonii komórkowej na lądzie. Nowe przepisy ujednolicają techniczne i prawne warunki dotyczące usług komunikacji na pokładzie i torują drogę dla innowacyjnych aplikacji, takich jak system zdalnego monitorowania kontenerów składowanych na pokładzie. Zapewnia to dostawcom pragnącym zapewniać usługi w zakresie ponadgranicznej, swobodnej łączności ruchomej na morzu, nową pewność prawną i nowe perspektywy gospodarcze.

Komisarz ds. agendy cyfrowej **Neelie Kroes** stwierdziła: „Dzięki nowym przepisom przyjętym właśnie przez Komisję miliony osób podróżujących i pracujących na pokładzie statków na europejskich wodach terytorialnych będzie mogło bez problemów i zakłóceń korzystać ze swoich telefonów komórkowych.”

Nowe przepisy położą kres dotychczasowej sytuacji, w której obowiązywało 27 różnych zestawów przepisów krajowych dotyczących możliwości korzystania z telefonów na pokładach statków wycieczkowych, towarowych i promów na europejskich wodach terytorialnych. Przepisy stwarzają pewność prawną dla operatorów telekomunikacyjnych pragnących zaoferować swoim klientom usługi łączności ruchomej na morzu.

Usługi łączności ruchomej na pokładzie są świadczone przy pomocy niewielkich („pikokomórka”) przekaźnikowych stacji znajdujących się na pokładzie, które łączą – za pośrednictwem satelity – telefony podróżujących z urządzeniami sieciowymi na lądzie. Usługi na pokładzie zapewniają łączność między użytkownikami za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnych przy wykorzystaniu zwykłego telefonu komórkowego.

Przyjęta przez Komisję decyzja gwarantuje dostępność częstotliwości radiowych GSM 900 MHz i/lub 1800 MHz w celu świadczenia usług komunikacji na pokładzie w ramach zharmonizowanych warunków technicznych i operacyjnych. Gwarantuje ona również, że usługi łączności ruchomej świadczone na pokładzie nie zakłócają analogicznych usług na lądzie, co oznacza, że korzystający z telefonów komórkowych na wybrzeżu nie są mimowolnie łączeni z systemami na pokładzie.

W tym samym czasie Komisja przyjęła zalecenie, zgodnie z którym państwa UE powinny zliberalizować swoje systemy wydawania zezwoleń, umożliwiając każdemu operatorowi upoważnionemu do świadczenia usług w danym kraju świadczenie ich na wodach terytorialnych innych państw UE bez konieczności uzyskania dodatkowych licencji.

Te dwa środki prawne ułatwią pasażerom i członkom załogi statku utrzymywanie kontaktu z rodziną i przyjaciółmi za pośrednictwem telefonu komórkowego podczas przebywania na morzu. Ciągła łączność morską umożliwi również monitorowanie transportowanych towarów w czasie rzeczywistym dzięki stosowaniu zdalnych

czujników. Można na przykład zdalnie monitorować temperaturę i wilgotność kontenera, co zapewnia stałą kontrolę jakości towarów składowanych na statkach.

Państwa członkowskie UE powinny w ciągu dwunastu miesięcy udostępnić wolne pasma widma radiowego na potrzeby usług łączności ruchomej na statkach oraz dostosować krajowe przepisy, tak by były one zgodne z decyzją. Powinny one również zadbać o to, by użytkownicy zostali odpowiednio poinformowani o warunkach korzystania z usług łączności ruchomej na statkach.

- **Kontekst**

Usługi łączności ruchomej na pokładach statków (usługi MCV) są ponadgranicznymi usługami telekomunikacyjnymi. Dotychczas były one dostępne w Europie tylko w ograniczonym zakresie i zazwyczaj poza wodami terytorialnymi państw członkowskich, na wodach międzynarodowych.

Z technicznego punktu widzenia telefony podróżujących na morzu są łączone z przekaźnikowymi stacjami telefonii komórkowej na pokładzie, wykorzystującymi pasma radiowe (zwane często „częstotliwościami GSM”) 900 MHz i 1800 MHz, które to stacje są z kolei łączone za pośrednictwem satelity z sieciami szkieletowymi na lądzie, umożliwiając komunikację z użytkownikami wszystkich sieci telekomunikacyjnych przy pomocy zwykłego telefonu komórkowego.

Z handlowego punktu widzenia taki sam zakres usług (połączenia, wiadomości tekstowe) świadczonych zazwyczaj w sieci łączności ruchomej na lądzie jest oferowany przez systemy MCV na pokładzie, przy czym ich koszty są większe (ze względu na konieczność korzystania z satelity), a możliwości w zakresie zaawansowanych usług, takich jak usługi ruchomej transmisji danych, są bardziej ograniczone.

Jednym z największych problemów sektora usług MCV była rozbieżność ram regulacyjnych w poszczególnych państwach członkowskich UE, zarówno w odniesieniu do technicznych i operacyjnych warunków korzystania z widma radiowego, jak i w zakresie zezwoleń, zwłaszcza jeśli chodzi o świadczenie usług MCV na wodach terytorialnych państw członkowskich.

W kwietniu 2008 r. Komisja przyjęła już zestaw zharmonizowanych zasad (decyzja i zalecenie) dotyczących usług łączności ruchomej na pokładach samolotów (usługi MCA), by wyjść naprzeciw potrzebom użytkowników telefonów komórkowych podróżujących samolotami.

- **Strony internetowe:**

Decyzja i zalecenie Komisji dotyczące usług łączności ruchomej na pokładzie statków są dostępne na stronie:

http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecomm/radio_spectrum/topics/ecs/mcv/index_en.htm

21. TELEKOMUNIKACJA - Komisja wzywa Polskę do udzielenia informacji na temat krajowych przepisów w zakresie regulacji cen hurtowych

Komisja Europejska postanowiła skierować do Polski formalny wniosek o udzielenie informacji na temat wdrożenia unijnych przepisów dotyczących telekomunikacji. W szczególności, Komisja jest zaniepokojona faktem, że Polsce prawdopodobnie nie udało się poprawnie wdrożyć do prawa krajowego unijnych przepisów dotyczących ustalania cen za hurtowe usługi telekomunikacyjne. Spowodowało to niepewność prawną i może być dyskryminujące dla przedsiębiorstw telekomunikacyjnych. Wniosek o udzielenie informacji ma formę wezwania do usunięcia uchybienia w ramach unijnej procedury w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego (art. 258 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej). Polska ma dwa miesiące na udzielenie odpowiedzi. Jeżeli Komisja nie otrzyma odpowiedzi, lub gdy uwagi przedstawione przez polski rząd nie będą satysfakcjonujące, Komisja może wydać „uzasadnioną opinię” w ramach unijnej procedury w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego (wzywającą Polskę do zmiany ustawodawstwa w celu zapewnienia pełnej zgodności z przepisami UE).

Komisarz ds. agendy cyfrowej **Neelie Kroes** powiedziała: „Komisja musi sprawdzić, czy polski organ regulacyjny dysponuje odpowiednimi narzędziami w celu zastosowania odpowiednich środków zaradczych w odniesieniu do hurtowych rynków telekomunikacyjnych. Zasada ta jest jednym z fundamentów UE w dziedzinie telekomunikacji.”

Obawy Komisji związane są z Ustawą z dnia 24 kwietnia 2009 r. o zmianie ustawy – Prawo telekomunikacyjne, która daje polskiemu organowi regulacyjnemu szerokie uprawnienia do ustalania poziomu cen hurtowych usług telekomunikacyjnych, przy użyciu swojej własnej metodologii, która może zawierać porównania z innymi porównywalnymi rynkami. Metodologia ta może być stosowana niezależnie od obowiązku przestrzegania zasady orientacji kosztowej, zatwierdzonego systemu księgowania kosztów, który jest faktycznie stosowany, i pozytywnej weryfikacji przestrzegania przepisów przez uprawniony i niezależny organ. Nie jest to zgodne z odpowiednimi wymogami określonymi w unijnych ramach regulacyjnych, które wymagają, by krajowe organy regulacyjne starannie wybierały środki zaradcze, zapewniając, że nałożone obowiązki są właściwe i proporcjonalne w stosunku do charakteru stwierdzonego problemu.

- **Przebieg procedury**

Zgodnie z przepisami UE, jeśli krajowe organy regulacyjne w swoich badaniach rynku stwierdzają, że na niektórych rynkach telekomunikacyjnych brak jest konkurencji lub istnieje ona tylko w ograniczonym zakresie, mogą one nałożyć odpowiednie szczególne obowiązki na operatorów posiadających znaczącą pozycję rynkową na danym rynku, po przeprowadzeniu analizy rynku. Wybrany środek zaradczy powinien być proporcjonalny w stosunku do charakteru stwierdzonego problemu. Na przykład, środki kontroli cen mogą być stosunkowo łagodne, takie jak zobowiązanie, że ceny mają być rozsądne. Te środki zaradcze mogą również być poważniejsze, takie jak zobowiązanie, że ceny stosowane przez operatorów muszą być uzasadnione przez rzeczywiste koszty (zasada orientacji kosztowej), w połączeniu z określonym systemem księgowania kosztów, który następnie jest sprawdzany przez wykwalifikowanego biegłego rewidenta.

- Szczegółowy wykaz postępowań w sprawie naruszenia przepisów telekomunikacyjnych znajduje się na stronie internetowej:

http://ec.europa.eu/information_society/policy/ecomm/implementation_enforcement/infringement/

22. POLITYKA ROZWOJOWA - Zwiększenie bezpieczeństwa żywnościowego: UE podejmuje walkę z głodem w krajach rozwijających się

Komisja Europejska przyjęła w dniu 31 marca br. dwa nowe dokumenty stanowiące ramy polityczne dotyczące pomocy krajom rozwijającym się w zakresie bezpieczeństwa żywnościowego, zarówno w odniesieniu do stanów wyjątkowych, jak i sytuacji długotrwałych. Mają one zapewnić postęp w realizacji milenijnego celu rozwoju związanego z eliminacją ubóstwa i głodu (MCR 1) oraz zwiększyć skuteczność pomocy humanitarnej w sytuacjach kryzysowych, gdy brak bezpieczeństwa żywnościowego stanowi zagrożenie dla ludzkiego życia. Bezpieczeństwo żywnościowe obejmuje kwestie takie jak zapewnienie żywności, dostęp do niej oraz kwestie związane z jakością żywności. Komisja pragnie promować przyjazny środowisku model zrównoważonego rolnictwa, dostosowanego do realiów krajów rozwijających się i realiów rynkowych, zdolnego do zapewnienia żywności dostępnej dla wszystkich oraz o odpowiedniej wartości odżywczej. W związku z powyższym koncentruje się na poprawie produktywności małych gospodarstw rolnych oraz zwiększeniu odporności społeczności wiejskich, poprawie zarządzania w zakresie bezpieczeństwa żywnościowego oraz wzmocnieniu mechanizmów pomocowych dla najbardziej narażonych grup społecznych.

Andris Piebalgs, europejski komisarz ds. rozwoju powiedział: „Zwiększenie bezpieczeństwa żywnościowego pozostaje kwestią o pierwszorzędym znaczeniu dla UE. Bezpieczeństwo żywnościowe, zrównoważone rolnictwo oraz rozwój terenów wiejskich stanowią trzon naszej polityki wobec krajów rozwijających się. Nie można pogodzić się z faktem, że w 2010 r. miliard ludzi nadal cierpi z powodu głodu i niedożywienia. Dlatego właśnie przedstawiam dzisiaj naszą wizję tego, w jaki sposób UE może udzielić strukturalnego wsparcia krajom rozwijającym się w walce z bliźniaczymi plagami: głodem i ubóstwem i osiągnąć milenijne cele rozwoju.”

Nowe ramy prawne dotyczące pomocy humanitarnej w zakresie żywności, które są uzupełnieniem ram dotyczących bezpieczeństwa żywnościowego, definiują cele, zasady oraz podejście określające unijne wysiłki w zakresie walki z poważnymi przypadkami braku bezpieczeństwa żywnościowego oraz niedożywienia w sytuacjach kryzysowych. Punkt ciężkości położono na zapewnieniu pomocy osobom najbardziej narażonym w przypadku klęski, zwłaszcza kobietom i dzieciom, oraz na ochronie środków utrzymania, umożliwiających dotkniętym kryzysem społecznościom samodzielne wyżywienie się zarówno w perspektywie krótko-, jak i długoterminowej.

Kristalina Georgieva, komisarz ds. pomocy humanitarnej, wyjaśniła: „Nawet w sytuacjach kryzysowych istnieją bardziej skuteczne sposoby pomocy ludziom niż zwykła dystrybucja żywności. Możemy na przykład dostarczać dotkniętym klęską rolnikom nasiona i narzędzia, tak aby przetrwali trudności. Możemy również

udzielać dotacji gotówkowych w stanach wyjątkowych, aby ludność miała możliwość zakupu potrzebnej żywności – wspomagając przy tym lokalnych producentów. Chcemy, aby nasze działania można było dostosować do szczególnych potrzeb dzięki zróżnicowanym instrumentom walki z głodem w stanach wyjątkowych”.

Podczas oficjalnego śniadania z deputowanymi do Parlamentu Europejskiego oraz przedstawicielami organizacji pozarządowych w Nowym Jorku, poprzedzającego międzynarodową konferencję darczyńców na rzecz Haiti, komisarze Piebalgs i Georgieva mieli możliwość porozmawiać na temat praktycznego wykorzystania pomysłów przedstawionych w komunikatach w sprawie pomocy żywnościowej oraz bezpieczeństwa żywnościowego w jednym z miejsc, gdzie pomoc jest najbardziej potrzebna – na Haiti.

Globalny problem głodu i niedożywienia zaostrzył się w ostatnich latach, co nie pozostało bez wpływu na rozwój ludzkości, stabilność społeczną i polityczną oraz osiągnięcie milenijnych celów rozwoju, przyczyniając się do cierpienia i strat w ludziach. Podwyżki cen żywności w latach 2007-2008 oraz kryzys finansowy w poważnym stopniu dotknęły kraje rozwijające się.

Nowa unijna polityka pozwoli krajom rozwijającym się wzmocnić cztery filary bezpieczeństwa żywnościowego zarówno w kontekście rozwoju jak i stanów wyjątkowych. Filary te to: (i) zwiększenie ogólnej dostępności żywności, (ii) poprawa dostępu do żywności, (iii) poprawa jej jakości oraz zapewnienie spożycia wystarczająco bogatej w składniki odżywcze żywności, a także (iv) poprawa skuteczności zapobiegania sytuacjom kryzysowym oraz zarządzania w sytuacjach kryzysowych. EU będzie się również starać, by światowe działania w zakresie bezpieczeństwa żywności były bardziej skuteczne. Z tego względu Komisja proponuje:

- skoncentrować się na wspieraniu i intensyfikacji przyjaznego środowisku wydajnego rolnictwa w przypadku rolników małorolnych, zwłaszcza kobiet;
- znacząco zwiększyć, tj. o 50 % do 2015 r., pomoc na rzecz badań z zakresu rolnictwa z perspektywy popytu oraz na rzecz rozbudowy i innowacji;
- podjąć wspólnie z Unią Afrykańską inicjatywę mającą na celu przyspieszenie wdrożenia wytycznych dotyczących polityki gruntowej państw afrykańskich (ang. African Land Policy Guidelines);
- pomoc w ustanowieniu lub rozwoju ukierunkowanych i elastycznych sieci bezpieczeństwa społecznego dostosowanych do lokalnych warunków;
- działania na rzecz lepszego uwzględnienia kwestii żywienia w strategiach na rzecz rozwoju, w tym kwestii związanych z edukacją, zdrowiem, oraz rozwój potencjału w tym zakresie;
- wsparcie reformy Komitetu ds. Światowego Bezpieczeństwa Żywnościowego (CFS) zmierzającej do przekształcenia go w naczelną instytucję zajmującą się problemem bezpieczeństwa żywnościowego w skali światowej.

Komisja będzie się starać wzmocnić potencjał międzynarodowego systemu pomocy humanitarnej, tak aby mógł on skutecznie, wydajnie, we właściwy sposób i na czas reagować w stanach wyjątkowych.

Komisja Europejska przeznaczyła również blisko 3 miliardy EUR na lata 2010-2012 w ramach inicjatywy dotyczącej światowego bezpieczeństwa żywnościowego, przyjętej w ramach szczytu przywódców krajów G8 w 2009 r.

Przedstawione komunikaty zostaną poddane dyskusji w Radzie Ministrów oraz Parlamencie Europejskim.

- **Więcej informacji:**

Unijne ramy polityczne dotyczące wsparcia krajów rozwijających się w zakresie wyzwań związanych z bezpieczeństwem żywnościowym:

http://ec.europa.eu/development/services/dev-policy-proposals_en.cfm

Komunikat Komisji w sprawie pomocy humanitarnej w zakresie żywności:

Ogólne informacje dotyczące pomocy humanitarnej w zakresie żywności:

http://ec.europa.eu/echo/policies/food_assistance_en.htm

Bezpośrednie linki do dokumentów:

- **Komunikat w sprawie pomocy humanitarnej w zakresie żywności:**

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2010:0127:FIN:PL:PDF>

- **Dokument roboczy służb Komisji towarzyszący komunikatowi w sprawie pomocy humanitarnej w zakresie żywności**

http://ec.europa.eu/echo/files/policies/foodaid/HFA_SWD_220310.pdf

23. OCHRONA ZDROWIA I SPORT - Badanie Eurobarometru ujawniło duże różnice w podejściu do sportu i aktywności fizycznej

40% obywateli UE uprawia sport przynajmniej raz w tygodniu, a 65% podejmuje jakąś formę aktywności fizycznej. 25% Europejczyków jednak prawie zupełnie nie zażywa ruchu, jak wynika ze specjalnego badania Eurobarometru na temat sportu i aktywności fizycznej, opublikowanego w dniu 29 marca br. przez Komisję Europejską.

Sport ma największe znaczenie dla mieszkańców Irlandii i krajów skandynawskich: 23% Irlandczyków uprawia sport co najmniej 5 razy w tygodniu, natomiast w Szwecji, Finlandii i Danii odnotowano najwyższy odsetek osób ćwiczących „regularnie” lub „z pewną regularnością” (przynajmniej raz w tygodniu). Na drugim końcu skali jedynie 3% Bułgarów, Greków i Włochów deklaruje regularne uprawianie sportu.

W UE mężczyźni uprawiają sport częściej niż kobiety i są również od nich bardziej aktywni fizycznie. Różnicę tę widać szczególnie wyraźnie w grupie wiekowej między 15 a 24 rokiem życia. Badanie wykazało również związek między statusem społeczno-ekonomicznym a aktywnością fizyczną. 64% osób, które przerwało naukę przed 15 rokiem życia, twierdzi, że nigdy nie uprawia sportu, natomiast w grupie osób, które uczyły się przynajmniej do 20 roku życia, odsetek ten spada do 24%.

Wyniki badania przedstawią, podczas dzisiejszej konferencji prasowej o godz. 12.30 w Brukseli, **Androulla Vassiliou**, europejska komisarz ds. sportu i **Michel Platini**, prezydent UEFA, europejskiego organu zarządzającego piłką nożną.

„Optymizmem napawa mnie fakt, że tak wielu Europejczyków poważnie podchodzi do sportu i aktywności fizycznej. Musimy jednak robić więcej, żeby zachęcić do nich osoby nieaktywne”, powiedziała komisarz Vassiliou. „Sport wywiera dobroczynny wpływ zarówno na ciało, jak i ducha – już starożytni Grecy i Rzymianie mawiali: «W zdrowym ciele zdrowy duch». Ze sportu czerpiemy energię, dzięki czemu żyjemy bardziej aktywnie. W starzejących się społeczeństwach ważne jest, aby obywatele dłużej zachowali dobry stan zdrowia”. „Dlatego też w tym roku zaproponuję inicjatywę mającą zachęcić Europejczyków do włączenia sportu i aktywności fizycznej do ich codziennego życia”.

Inicjatywa ta zostanie przedstawiona jako komunikat do Parlamentu Europejskiego i Rady, wraz z wnioskiem dotyczącym ustanowienia nowego programu Sport, wspierającego projekty i uzupełniającego działania polityczne w państwach członkowskich.

Jak stwierdził prezydent UEFA Michel Platini, „badanie Eurobarometru uwypukla rolę, jaką odgrywają europejskie federacje sportowe w upowszechnianiu sportu na każdym poziomie. Jednym z najważniejszych założeń UEFA jest propagowanie zdrowego trybu życia wśród zwykłych obywateli”.

• **Inne fakty wynikające z badania**

Z wywiadów przeprowadzonych pod koniec 2009 r. z niemal 27 000 obywateli w 27 państwach członkowskich wynika również, że:

- obywatele unijni mają różne preferencje, jeśli chodzi o miejsce podejmowania aktywności fizycznej: 83% Słoweńców woli ćwiczyć na świeżym powietrzu, a zaraz za nimi plasują się Finowie (76%) i Estończycy (67%). Aktywność fizyczną na świeżym powietrzu woli jedynie 27% Greków, 28% Maltańczyków i 29% Rumunów.
- centra sportowe są najbardziej popularne wśród Szwedów (31%) i Cypryjczyków (22%), natomiast we Francji i na Węgrzech ceni je tylko 2% respondentów.
- 61% respondentów w Niemczech i 57% w Austrii należy do klubów sportowych lub innych klubów związanych z aktywnością fizyczną, natomiast odsetek ten jest znacznie niższy na Węgrzech (8%) oraz w Grecji i na Litwie (12%).
- obywatele UE są najczęściej zdania, że władze lokalne dają im wystarczające możliwości podejmowania aktywności fizycznej. Mieszkańcy Finlandii i Luksemburga są w tym przypadku najbardziej zadowoleni (odpowiednio 76% i 75%), natomiast Polacy i Włosi (52%) uważają, że władze lokalne niewystarczająco zachęcają obywateli do aktywności fizycznej.
- wolontariat na rzecz sportu jest zjawiskiem najczęstszym w Szwecji i Finlandii (18%), podczas gdy tylko 2% Polaków, Greków i Portugalczyków podejmuje działania w tej dziedzinie.
- w całej Unii Europejskiej znacznie więcej obywateli podejmuje pewną formę aktywności fizycznej, jak np. spacer, taniec czy ogrodnictwo, niż angażuje się w zorganizowane zajęcia sportowe. Niepokojącym wynikiem z punktu widzenia zdrowia publicznego jest fakt, że 14% obywateli UE w ogóle nie jest aktywnych fizycznie, a 20% jedynie sporadycznie.
-

• **Traktat UE i sport**

Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej daje UE ograniczone uprawnienia w zakresie wspierania i stymulowania rozwoju sportu w państwach unijnych. Nie ma on jednak na celu harmonizacji polityk państw członkowskich. UE uznaje również niezależność organów zarządzających sportem.

Wyniki Eurobarometru będą przedstawione dnia 19 kwietnia na Europejskim Forum Sportowym oraz podczas nieformalnego spotkania unijnych ministrów sportu w dniach 20-21 kwietnia w Madrycie.

Pełne wyniki badania Eurobarometru:

http://ec.europa.eu/sport/news/news910_en.htm

Więcej informacji:

http://ec.europa.eu/sport/index_en.htm

24. OCHRONA ZDROWIA - Komisja wzywa Unię do intensyfikacji działań na rzecz ochrony zdrowia na świecie

Komisja Europejska przyjęła w dniu 31 marca br. wnioski ustawodawcze mające na celu zwiększenie roli UE w ochronie zdrowia na świecie. Udział Europy ma stać dzięki nim skuteczniejszy, co z kolei pozwoli lepiej wspierać kraje rozwijające się w realizacji milenijnych celów rozwoju dotyczących zdrowia. Komisja przedstawia cztery podejścia do poprawy ochrony zdrowia na świecie: bardziej demokratyczne i skoordynowane zarządzanie na szczeblu międzynarodowym; zachęcanie do zbiorowego wysiłku na rzecz promowania powszechnej ochrony zdrowia i dostępu do usług ochrony zdrowia dla wszystkich; zapewnienie większej spójności polityki UE w różnych dziedzinach związanych ze zdrowiem; poprawa koordynacji europejskich badań w dziedzinie ochrony zdrowia na świecie i zwiększenie dostępu krajów rozwijających się do nowej wiedzy i metod leczenia.

Komisarz UE ds. rozwoju, **Andris Piebalgs**, komisarz ds. zdrowia i polityki konsumenckiej, **John Dalli**, oraz komisarz ds. badań, innowacji i nauki, **Máire Geoghegan-Quinn**, oświadczyli: „Prawo do opieki zdrowotnej mają wszyscy, w Europie i poza jej granicami. Jest to jednak prawo, z którego nie wszyscy wciąż mogą w praktyce korzystać. Zwłaszcza milenijne cele rozwoju dotyczące zdrowia, śmiertelności dzieci i matek oraz walki z HIV/AIDS są dalekie od realizacji. Nie możemy się na to godzić. Unia Europejska, jako główny partner krajów rozwijających się, powinna odegrać przodującą rolę w rozwiązywaniu problemów w zakresie ochrony zdrowia na świecie. Współpraca z najbiedniejszymi krajami, np. w ramach partnerstwa na rzecz badań naukowych, w celu poprawy dostępu do nowej wiedzy i terapii ratujących życie jest moralnym obowiązkiem i leży także w naszym interesie – choroby zakaźne na przykład nie znają granic. Przedstawiany dziś wniosek jest częścią prac przygotowawczych do szczytu ONZ poświęconego milenijnym celom rozwoju, który odbyć się ma we wrześniu br. i na którym UE powinna przemawiać jednym i wiarygodnym głosem.”

- **Cztery główne obszary działania**

W ciągu ostatnich 10 lat polityka zdrowotna zyskała ważną pozycję na świecie, a pomoc na rzecz zdrowia zwiększyła się czterokrotnie i osiągnęła kwotę 16 mld EUR.

Osiągnięto już wiele i można się opierać na doświadczeniach z przeszłości. Opóźnienia w realizacji milenijnych celów rozwoju dotyczących zdrowia w najbardziej ubogich krajach oraz związane z globalizacją wyzwania wymagają silnej unijnej wizji w zakresie ochrony zdrowia na świecie, wyrażania opinii i działania. Opierając się na unijnych zasadach solidarności, Komisja wskazuje obszary, w których należy podjąć działania, aby zagwarantować sprawiedliwą i powszechną ochronę zdrowia o wysokiej jakości. Komisja podkreśla główne wyzwania, jakimi UE powinna się zająć: przewodnictwo, powszechna ochrona zdrowia, spójność polityki UE i wiedza. Nowe ramy polityki mają być punktem zwrotnym w zakresie promowania prawa do zdrowia i lepszego radzenia sobie z wyzwaniami w dziedzinie ochrony zdrowia na świecie.

UE zamierza odpowiedzieć na wyzwania w następujący sposób:

- podniesienie skuteczności globalnego zarządzania w dziedzinie zdrowia: UE powinna prezentować jednolite stanowisko w kontaktach z agencjami ONZ w celu zredukowania liczby projektów w zakresie ochrony zdrowia;
- postępy w kierunku osiągnięcia powszechnej ochrony zdrowia: UE powinna dbać o to, aby pomoc na rzecz rozwoju pozwalała krajom rozwijającym się budować trwałe systemy opieki zdrowotnej i promować podział obowiązków między wszystkie uczestniczące podmioty, zarówno z sektora publicznego jak i prywatnego, przynosząc sektorowi zdrowia wiedzę i środki finansowe. Komisja przedstawi wykaz priorytetowych krajów, głównie tych, którym najdalej do realizacji milenijnych celów rozwoju dotyczących zdrowia, na których UE powinna skoncentrować swoją pomoc;
- zapewnienie większej spójności wewnętrznej i zewnętrznej polityki UE związanej z ochroną zdrowia na świecie: UE połączy swoją przywódczą rolę w dziedzinie handlu i rozwoju w celu stworzenia spójnego podejścia do kwestii ochrony zdrowia na świecie, w tym do kwestii takich jak migracja, bezpieczeństwo, bezpieczeństwo żywnościowe i zmiany klimatu;
- poszerzanie wiedzy na temat ochrony zdrowia na świecie: należy zadbać o to, aby dzięki badaniom i innowacjom powstawały dostępne i przystępne cenowo produkty i usługi i aby żadne choroby nie zostały pominięte. Siódmy unijny program ramowy w zakresie badań obejmuje współpracę międzynarodową na rzecz osiągnięcia milenijnych celów rozwoju związanych ze zdrowiem oraz szeroko zakrojonych badań nad chorobami, które mogą pustoszyć kraje rozwijające się. Na przykład w ciągu pierwszych trzech lat realizacji programu (2007-2009) UE zainwestowała ponad 200 mln EUR w projekty w zakresie badań nad kontrolą i leczeniem HIV/AIDS, malarią i gruźlicą.

Komunikat będzie omawiany na posiedzeniu Rady do Spraw Zagranicznych w dniu 11 maja. W czerwcu, na spotkaniu wysokiego szczebla poświęconym kwestiom ochrony zdrowia na świecie, w którym uczestniczyć mają ministrowie ds. zdrowia i rozwoju z państw członkowskich UE, zbadane zostaną możliwości dalszych działań.

• **Dodatkowe informacje: Komunikat Komisji dotyczący roli UE w ochronie zdrowia na świecie.**

Wraz z komunikatem opublikowano 3 dokumenty robocze służb Komisji dotyczące: wkładu w tworzenie systemu powszechnej opieki poprzez współpracę na rzecz rozwoju (ang. Contributing to universal coverage of health services through development cooperation); ochrony zdrowia na świecie w kontekście wyzwań, jakie niesie globalizacja (ang. Global health: responding to the challenges of globalization); badań

europejskich i wiedzy na temat ochrony zdrowia na świecie (ang. European research and knowledge for global health).

http://ec.europa.eu/development/services/dev-policy-proposals_en.cfm

- **Przykłady projektów finansowanych ze środków UE:**

Zdrowie reprodukcyjne młodzieży w Azji (Reproductive Health Initiative for Youth in Asia (RHIYA) – Sri Lanka

http://ec.europa.eu/europeaid/documents/case-studies/srilanka_fight-against-aids_en.pdf

Leczenie nosicieli wirusa HIV i opieka zdrowotna nad takimi osobami w Zimbabwie (comprehensive HIV treatment & care package in Zimbabwe)

http://ec.europa.eu/europeaid/documents/case-studies/zimbabwe_health_hiv_en.pdf

Programy szczepień dzieci w Nigerii (Immunisation is your child's best body guard – Nigeria)

http://ec.europa.eu/europeaid/documents/case-studies/nigeria_health_en.pdf

Opieka nad matką i dzieckiem w Uzbekistanie (Improvement of mother and child care health services in Uzbekistan)

http://ec.europa.eu/europeaid/documents/case-studies/uzbekistan_health-care_en.pdf

25. TRANSPORT - Przełom w drugim etapie negocjacji UE-USA w sprawie „otwartego nieba”: wiceprzewodniczący Kallas z zadowoleniem przyjmuje projekt umowy

Siim Kallas, wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej odpowiedzialny za transport, z zadowoleniem przyjął osiągniętą w dniu 25 marca br. przez negocjatorów z UE i USA wstępną umowę w sprawie drugiego etapu umowy lotniczej „Otwarte niebo”, określając ją „istotnym krokiem naprzód”. „Postanowiono prowadzić proces na rzecz dalszego rozszerzania i konsolidacji transatlantyckiego rynku lotniczego. Strony zgodziły się na zacieśnienie współpracy regulacyjnej i usunięcie barier ograniczających dostęp do rynku, które opóźniały rozwój najważniejszych rynków lotniczych na świecie. W oparciu o sukces unijno-amerykańskiej umowy „Otwarte niebo” z 2007 r. obecny projekt porozumienia stanowi znaczący przełom w procesie normalizowania światowego sektora lotniczego”. Szacuje się, że korzyści ekonomiczne płynące z utworzenia otwartego obszaru lotniczego między UE i USA wyniosą nawet 12 mld euro. Powstanie przy tym 80 tys. nowych miejsc pracy.

Negocjatorzy osiągnęli również znaczne postępy w uzgadnianiu nowych ram na rzecz wspólnego zarządzania skutkiem lotnictwa dla środowiska naturalnego, jak również w dziedzinie ochrony, konkurencyjności i kwestiach socjalnych. W czerwcu w okresie hiszpańskiej prezydencji wiceprzewodniczący Kallas przedstawi projekt umowy do zatwierdzenia przez Radę ds. transportu.

Po rozpoczęciu drugiego etapu negocjacji w maju 2008 r. i po przeprowadzeniu siedmiu kolejnych rund negocjacyjnych negocjatorzy zakończyli w dniu 25 marca br. szczegółowe prace nad nową umową. Unia Europejska i Stany Zjednoczone

podpisały w 2007 r. umowę o transporcie lotniczym, która jest stosowana od 30 marca 2008 r. Obecna umowa jest spełnieniem mandatu udzielonego podczas ostatniego szczytu UE-USA w listopadzie 2009 r. i dotyczącego osiągnięcia wyważonego porozumienia w 2010 r.

Umowa zawarta na pierwszym etapie była prawdopodobnie najważniejszą na świecie umową o komunikacji lotniczej, gdyż umożliwiła otwarcie dostępu do rynku przewozów lotniczych 27 państwom członkowskim i Stanom Zjednoczonym – rynku, który obejmuje prawie 60 proc. światowego lotnictwa. Ponadto w jej ramach powstała bezprecedensowa platforma regulacyjna umożliwiająca poruszanie wszystkich wspólnych spraw związanych z prowadzeniem przewozów lotniczych między UE i USA.

W umowie z 2007 r. nie uwzględniono jednak bezpośrednio kluczowej kwestii: reformy przepisów dotyczących własności i kontroli w odniesieniu do przedsiębiorstw lotniczych. Osiągnięte w tym tygodniu tymczasowe porozumienie zawiera zobowiązanie do rozpoczęcia procesu zmierzającego do reformy.

Gromadząc pozytywne doświadczenia na rynku wewnętrznym, Unia Europejska przez długi czas nalegała na osiągnięcie takiego wyniku twierdząc, że stanowiłby on istotny krok na drodze do uwolnienia sektora lotniczego od przestarzałych ograniczeń regulacyjnych w dziedzinie inwestycji zagranicznych, które to ograniczenia uniemożliwiały jego funkcjonowanie w sposób, w jaki funkcjonują pozostałe sektory. W tymczasowej umowie określono szereg zachęt służących wspieraniu reformy: jeśli Stany Zjednoczone dokonają zmian w swoich przepisach, zezwalając unijnym inwestorom na posiadanie pakietów większościowych w amerykańskich przedsiębiorstwach lotniczych, UE zezwoli – na zasadzie wzajemności – na posiadanie przez inwestorów amerykańskich pakietów większościowych w unijnych przedsiębiorstwach lotniczych, zaś amerykańskie przedsiębiorstwa lotnicze skorzystają z dodatkowych praw dostępu do rynku UE oraz z tego rynku. Postępy w realizacji tego zamierzenia będą regularnie monitorowane. Negocjatorzy osiągnęli również znaczne postępy w zakresie współpracy regulacyjnej:

- Umowa wzmocni współpracę w dziedzinie ochrony środowiska poprzez ustanowienie wymogu zharmonizowania i współdziałania środków rynkowych (takich jak systemy handlu uprawnieniami do emisji) w celu zapobiegania powielaniu wysiłków, poprzez poprawę przejrzystości w zakresie środków na rzecz zwalczania hałasu na lotniskach, oraz poprzez promowanie ekologicznych technologii i paliw a także zarządzania ruchem lotniczym z poszanowaniem środowiska. Współpraca ta ma kluczowe znaczenie dla skutecznego zmniejszenia emisji dwutlenku węgla w międzynarodowym sektorze lotniczym.
- Po raz pierwszy w historii lotnictwa umowa zawiera specjalny artykuł dotyczący społecznego wymiaru stosunków UE-USA w dziedzinie lotnictwa. Zapewni to nie tylko ochronę obowiązujących praw pracowników przedsiębiorstw lotniczych, lecz także wysokie standardy pracy.
- Dzięki umowie zacieśni się jeszcze bardziej już teraz ścisła współpraca w dziedzinie ochrony, co zapewni lepszy rozdział zasobów na potrzeby zwalczania zagrożeń systemu lotniczego poprzez wspieranie maksymalnego wzajemnego zaufania do środków ochrony drugiej strony oraz szybkie i skoordynowane reagowanie na nowe zagrożenia.

- W umowie zwiększa się rolę Wspólnego Komitetu UE-USA, będącego organem odpowiedzialnym za monitorowanie procesu wdrażania umowy i za koordynowanie poszczególnych aspektów współpracy regulacyjnej. Nowe przepisy ograniczą biurokrację (np. poprzez wzajemne uznawanie decyzji regulacyjnych) i umożliwią zapobieganie powielaniu wysiłków (np. poprzez wspólne inicjatywy w zakresie bezpieczeństwa, jednorazową kontrolę bezpieczeństwa, bądź ułatwianie pasażerom podróżowania).
- Dostęp do rynku zostanie rozszerzony, przy czym przewoźnicy unijni uzyskają większy dostęp do ruchu finansowanego przez rząd USA („Fly America”). Pod warunkiem wprowadzenia określonych zmian w przepisach dotyczących środków na rzecz zwalczania hałasu na lotniskach, unijni przewoźnicy uzyskają w przyszłości nowe możliwości w zakresie obsługi lotów między USA a krajami nienależącymi do UE. Ponadto zostanie usunięty szereg przeszkód dla unijnych i amerykańskich inwestycji w przedsiębiorstwach lotniczych pochodzących z państw trzecich.

26. TRANSPORT - Polska całkowicie otwiera rynek usług obsługi naziemnej w strefie operacyjnej lotniska w odpowiedzi na działanie Komisji

Polska przyjęła nowe przepisy prawne przewidujące całkowite otwarcie rynku usług obsługi naziemnej w strefie operacyjnej lotniska. Przepisy te zostały opracowane w odpowiedzi na postępowanie w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego wszczęte przez Komisję przeciwko Polsce za niedostateczne otwarcie rynku usług obsługi naziemnej w strefie operacyjnej lotniska Warszawa-Okęcie. Jako że nowe przepisy już obowiązują, Komisja podjęła decyzję o przerwaniu w dniu dzisiejszym wspomnianego postępowania w sprawie uchybienia zobowiązaniom państwa członkowskiego.

Unia Europejska otworzyła rynek usług obsługi naziemnej, takich jak odprawa pasażerów, obsługa bagażu i zaopatrzenie statków powietrznych w paliwo, na podstawie dyrektywy przyjętej w 1996 r.² Wymieniona dyrektywa umożliwia jednak państwom członkowskim, w odniesieniu do czterech określonych kategorii usług obsługi naziemnej³ (zwanymi kategoriami obsługi w strefie operacyjnej lotniska), ograniczenie otwarcia rynku poprzez ustalenie maksymalnej liczby podmiotów świadczących usługi dla każdej kategorii. Ograniczenie to jest jednak uwarunkowane spełnieniem określonych kryteriów, zwłaszcza w odniesieniu do niezależności podmiotów świadczących usługi (przynajmniej jeden podmiot świadczący usługi musi być niezależny w stosunku do przedsiębiorstwa mającego dominującą pozycję w porcie lotniczym i w stosunku do spółki zarządzającej portem lotniczym), ale także w odniesieniu do sposobu dokonywania wyboru podmiotów świadczących usługi (wymóg przejrzystej procedury przetargowej).

Komisja oceniła, że sytuacja w porcie lotniczym Warszawa-Okęcie nie była zgodna z dyrektywą. Przepisy dokonujące transpozycji dyrektywy przez Polskę przewidywały

² Dyrektywa 96/67/WE

³ Kategorie te to: obsługa rampowa (obsługa na płycie postojowej, załadunek i rozładunek żywności i napojów itp.), obsługa bagażu, obsługa ładunków i poczty w zakresie fizycznej obsługi ładunków i poczty między portem lotniczym a statkiem powietrznym oraz obsługa w zakresie tankowania paliwa.

ograniczenie otwarcia rynku w zakresie liczby podmiotów świadczących usługi oraz ustanowienie procedury przetargowej w celu dokonania ich wyboru. Jednakże nie wszczęto żadnej procedury przetargowej, mimo że dyrektywa weszła w życie w 2004 r. Ponadto dopuszczone podmioty świadczące usługi nie spełniały ustalonych w dyrektywie kryteriów dotyczących niezależności.

W wyniku działania Komisji Polska zmieniła swoje przepisy dokonujące transpozycji dyrektywy 96/67/WE: nowy tekst⁴, opublikowany w polskim Dzienniku Urzędowym dnia 3 czerwca 2009 r., przewiduje całkowite otwarcie rynku usług obsługi naziemnej (liczba podmiotów świadczących usługi w zakresie czterech kategorii usług obsługi naziemnej w strefie operacyjnej lotniska z założenia nie jest już ograniczona i nie ma wymogu przeprowadzania procedury przetargowej). Wszystkie europejskie podmioty świadczące usługi obsługi naziemnej mogą od tej pory ubiegać się o obsługę przewoźników lotniczych korzystających z portu lotniczego Warszawa-Okęcie.

27. TRANSPORT - Komisja aktualizuje czarną listę linii lotniczych podlegających zakazowi wykonywania przewozów w europejskiej przestrzeni powietrznej

Komisja Europejska przyjęła w dniu 30 marca br. trzynastą aktualizację wspólnotowej listy linii lotniczych podlegających zakazowi wykonywania przewozów w Unii Europejskiej, rozszerzonej o wszystkich przewoźników lotniczych z dwóch kolejnych krajów: Sudanu i Filipin na podstawie oceny bezpieczeństwa przeprowadzonej przez Organizację Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego (ICAO). W wyniku tej aktualizacji ograniczenia nałożone na Air Koryo z Koreańskiej Republiki Ludowo-Demokratycznej i TAAG z Angoli zostaną pod pewnymi warunkami częściowo zniesione, natomiast działalność Iran Air zostanie ograniczona.

Odpowiedzialny za transport wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej Siim Kallas powiedział: „Bezpieczeństwo jest najważniejsze. Jesteśmy gotowi do wspierania krajów, które muszą zwiększyć swoje zdolności techniczne i administracyjne w celu zagwarantowania spełnienia niezbędnych norm w lotnictwie cywilnym. Nie możemy jednak pozwolić, aby na terytorium UE działały linie lotnicze, które nie do końca spełniają międzynarodowe normy bezpieczeństwa.”

W wyniku tej aktualizacji Air Koryo, posiadający koncesję wydaną w Koreańskiej Republice Ludowo-Demokratycznej i podlegający zakazowi wykonywania przewozów od marca 2006 r., otrzymał zezwolenie na wznowienie połączeń do UE dwoma statkami powietrznymi, które są wyposażone w sprzęt spełniający międzynarodowe normy dotyczące wyposażenia statków. Nastąpiło to po przeprowadzeniu odpowiednich kontroli przez właściwe organy. Pozostała część floty wciąż jest objęta zakazem prowadzenia działalności w UE.

Komisja odnotowała poprawę funkcjonowania przewoźnika TAAG Angola Airlines, zezwalając mu na wykonywanie lotów do wszystkich miejsc przeznaczenia w EU, a

---

⁴ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 25 maja 2009 r. w sprawie obsługi naziemnej w portach lotniczych.

nie tylko do Lizbony, na ściśle określonych warunkach i przy użyciu konkretnego statku powietrznego.

Angolski urząd lotnictwa cywilnego został wezwany do wzmocnienia nadzoru w odniesieniu do wszystkich przewoźników i ponowną certyfikację pozostałych angolskich przewoźników lotniczych, którzy wciąż są objęci zakazem prowadzenia działalności w UE.

Komisja nałożyła zakaz wykonywania jakichkolwiek przewozów przez sudańskich przewoźników lotniczych z powodu słabych wyników działalności urzędu lotnictwa cywilnego Sudanu w zakresie bezpieczeństwa, wynikających z utrzymujących się niezgodności z międzynarodowymi normami w dziedzinie nadzoru.

Komisja odnotowała ostatnie wysiłki podjęte przez właściwe organy w celu zreformowania systemu lotnictwa cywilnego na Filipinach i kroki podjęte w celu wyeliminowania uchybień w zakresie bezpieczeństwa zgłoszone przez FAA i ICAO, jak również działania podjęte przez dwóch przewoźników - Philippines Airlines i Cebu Airlines, w celu zapewnienia bezpieczeństwa lotów. Jest gotowa pomóc Filipinom w usunięciu poważnych uchybień w zakresie bezpieczeństwa. Ze względu na poważne zagrożenia dla bezpieczeństwa wskazane przez ICAO w odniesieniu do filipińskich organów, Komisja przy jednogłównym poparciu Komitetu ds. Bezpieczeństwa Lotniczego zmuszona została do zastosowania zasady ostrożności i nałożenia zakazu wykonywania przewozów na wszystkich przewoźników lotniczych posiadających koncesje wydane na Filipinach. Komisja jest gotowa wspierać władze Filipin i udać się z wizytą do tego kraju.

Po przeprowadzeniu analizy bezpieczeństwa przewozów Iran Air do UE w trakcie kontroli na ziemi jego statków powietrznych we Wspólnocie i po znalezieniu dowodów na to, że przewoźnik ten doświadczył poważnych wypadków i incydentów oraz na to, że w ciągu minionego roku nadzór ze strony stosownego urzędu był niewystarczający, Komitet ds. Bezpieczeństwa Lotniczego jednogłownie stwierdził, że należy ograniczyć przewozy Iran Air do UE. Do lotów do Europy przewoźnik będzie mógł używać tylko niektórych samolotów. W ciągu najbliższych miesięcy Komisja uda się do Iranu w celu skontrolowania jakości nadzoru zapewnianego przez irański urząd lotnictwa cywilnego i stanu bezpieczeństwa Iran Air.

Wyniki ostatniej wizyty Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Lotniczego w Albanii wskazują, że tamtejszy właściwy organ musi wzmocnić swoją zdolność do zagwarantowania nadzoru nad przewoźnikami lotniczymi, którym wydaje koncesje. Komisja wezwała władze Albanii do podjęcia niezwłocznych działań w celu rozwiązania tych problemów. Komisja będzie dokładnie monitorować sytuację.

Komisja uważnie śledzi działania egipskich przewoźników lotniczych. Wizyta w Egipcie mająca na celu sprawdzenie jakości nadzoru urzędu lotnictwa cywilnego oraz funkcjonowania niektórych przewoźników lotniczych wykazała, że organ ten poprawnie wykonuje swoje zadania. Komisja będzie nadal ściśle współpracować z tym urzędem, aby zagwarantować możliwość realizacji zaproponowanych udoskonaleń.

Obecnie lista Wspólnoty obejmuje trzech przewoźników, których działalność jest całkowicie zakazana w Unii Europejskiej: Ariana Afghan Airlines z Afganistanu, Siem Reap Airways International z Kambodży i Silverback Cargo Freighters z Rwandy.

Zakazowi podlegają również wszyscy przewoźnicy (w sumie 278 przedsiębiorstw) z 17 następujących krajów: Angola, Benin, Demokratyczna Republika Konga, Dżibuti, Filipiny, Gabon (z wyjątkiem trzech przewoźników, których działalność ograniczona jest określonymi warunkami), Gwinea Równikowa, Indonezja, Kazachstan (z wyjątkiem jednego przewoźnika, którego działalność ograniczona jest określonymi warunkami), Liberia, Republika Kirgiska, Republika Konga, Sierra Leone, Suazi, Sudan, Wyspy Świętego Tomasza i Książęca oraz Zambia. Dziesięciu przewoźników lotniczych może prowadzić działalność ograniczoną określonymi warunkami: Air Koryo z Koreańskiej Republiki Ludowo-Demokratycznej, TAAG Angola Airlines, Air Astana z Kazachstanu, Iran Air z Iranu, Gabon Airlines, Afrijet i SN2AG z Gabonu, Air Bangladesh, Air Service Comores i Ukrainian Mediterranean Airlines z Ukrainy.

28. KULTURA - Komisja proponuje ustanowienie unijnego znaku dziedzictwa europejskiego

Komisja Europejska zaproponowała w dniu 9 marca br. ustanowienie znaku dziedzictwa europejskiego jako inicjatywy na poziomie unijnym. Celem znaku jest wyróżnienie obiektów, które upamiętniają i symbolizują integrację Europy, jej ideały i historię. Wniosek dotyczący decyzji w sprawie ustanowienia znaku będzie przedłożony do zatwierdzenia przez Radę Ministrów UE i Parlament Europejski. Decyzja mogłaby wejść w życie w roku 2011 lub 2012.

„Jestem przekonana, że znak dziedzictwa europejskiego przyczyni się do zwiększenia wiedzy społeczeństwa o naszym wspólnym, a jednocześnie różnorodnym dziedzictwie kulturowym, a także pobudzi turystykę kulturalną i dialog międzykulturowy”, powiedziała **Androulla Vassiliou**, europejska komisarz ds. edukacji, kultury, wielojęzyczności i młodzieży.

Projekt Komisji jest oparty na inicjatywie międzyrządowej z 2006 r. obejmującej 17 państw członkowskich. Przekształcenie znaku dziedzictwa europejskiego w inicjatywę Unii Europejskiej zwiększy jego wiarygodność, widoczność oraz prestiż.

W ramach aktualnego programu, na podstawie wyboru dokonanego przez poszczególne państwa członkowskie, znak przyznano sześćdziesięciu czterem obiektom (lista obiektów poniżej). Wśród nich znajduje się dom Roberta Schumana, francuskiego męża stanu, jednego z ojców-założycieli UE, w lotaryńskim Scy-Chazelles, jak również Stocznia Gdańska w Polsce, kolebka „Solidarności”, pierwszego niezależnego związku zawodowego w państwie Układu Warszawskiego. „Solidarność” przyczyniła się do rozwoju wydarzeń, które doprowadziły ostatecznie do zjednoczenia kontynentu po okresie zimnej wojny.

Zgodnie z zasadami zaproponowanego nowego programu każde z 27 państw członkowskich wskazywałoby maksymalnie dwa obiekty rocznie, które będą ubiegać

się o znak. Panel niezależnych ekspertów oceniałby kandydatury i wybierałby w każdym z państw jeden obiekt rocznie, który zostanie opatrzony znakiem. Uczestnictwo w programie byłoby dobrowolne.

Głównymi korzyściami ze znaku dziedzictwa europejskiego byłyby:

- nowe możliwości poznania europejskiego dziedzictwa kulturowego i wartości demokratycznych leżących u podstaw historii Europy i integracji europejskiej;
- większa atrakcyjność europejskiej turystyki kulturalnej, pociągająca za sobą korzyści gospodarcze;
- jasne i przejrzyste kryteria dla uczestniczących państw członkowskich;
- procedury wyboru i monitorowania gwarantujące przyznawanie znaku tylko najbardziej wartościowym obiektom.

Zaproponowany unijny znak dziedzictwa europejskiego różni się od innych inicjatyw w zakresie dziedzictwa kulturowego, takich jak lista światowego dziedzictwa UNESCO lub „europejskie szlaki kultury” Rady Europy, ponieważ:

- znak byłby przyznawany obiektom, które odegrały kluczową rolę w historii Unii Europejskiej;
- obiekty byłyby wybierane przede wszystkim na podstawie ich wartości symbolicznej dla Europy, a nie walorów estetycznych czy architektonicznych;
- podkreślony zostałby wymiar edukacyjny, szczególnie dla młodzieży.

Obiekty opatrzone znakiem dziedzictwa europejskiego w ramach aktualnego programu

PAŃSTWO	OBIEKT ⁵
BELGIA	Pałac Księżąt-Biskupów w Liège
	Wyroby kamionkowe z Raeren (Wspólnota niemieckojęzyczna)
	Stanowisko archeologiczne w Ename
	Stanowisko archeologiczne Coudenberg
BUŁGARIA	Stanowisko archeologiczne w Debelt
	Pomnik upamiętniający Wasyla Lewskiego
	Historyczne miasto Ruse
	Centrum muzyczne im. Borysa Christowa
CYPR	Mury obronne w Nikozji
	Zamek w Kolossi
	Stanowisko archeologiczne w Kurionie
	Zespół 6 cerkwi z freskami bizantyjskimi i późnobizantyjskimi, Troodos
FRANCJA	Opactwo w Cluny
	Dom Roberta Schumana w pobliżu Metz
	Pałac papieży w Awinionie
GRECJA	Akropol, Ateny

⁵ Obiekty te zostały wybrane przez państwa członkowskie w ramach porozumień międzyrządowych. Aby zapewnić ogólną spójność znaku dziedzictwa europejskiego, unijne obiekty opatrzone znakiem w systemie międzyrządowym zainteresowane uzyskaniem nowego znaku zostaną ponownie ocenione pod kątem nowych kryteriów.

	Pałac w Knossos
	Stanowisko archeologiczne w Poliochne
	Stanowisko bizantyjskie w Monemwazji
HISZPANIA	Archiwum Korony Aragońskiej
	Królewski klasztor w Yuste
	Przylądek Finisterre
	Dom Studentów (hiszp. Residencia de Estudiantes), Madryt
LITWA	Prace Mikołaja Konstantego Czurlanisa
	Historyczne centrum Kowna
	Żmudź (Dolna Litwa, lit. Žemaitija) i Góra Krzyży
	Muzeum Ofiar Ludobójstwa (1940-41) w Wilnie
ŁOTWA	Historyczne centrum Rygi
	Pałac Rundāle
	Miasto Goldynga (lot. Kuldīga)
MALTA	Katakumby w Rabacie
POLSKA	Stocznia Gdańska
	Wzgórze Lecha w Gnieźnie (katedra, kościół, pałace, muzeum)
	Bazylika archikatedralna św. Stanisława i św. Wacława w Krakowie
	Miasto Lublin
PORTUGALIA	Katedra w Bradze
	Kościół Jezusowy w Setúbalu
	Biblioteka uniwersytecka w Coimbrze
	Zniesienie kary śmierci
REPUBLIKA CZESKA	Pałac Kynžvart
	Zlín, miasto Tomasza Baty
	Kopalnia węgla kamiennego w Witkowicach, w Ostrawie
	Muzeum Antonina Dworzaka w miejscowości Vysoká u Příbrami
RUMUNIA	Stanowisko archeologiczne w Istrii
	Pałac Cantacuzino w Bukareszcie
	Ateneum Rumuńskie w Bukareszcie
	Park Brâncușiego w Târgu Jiu
SŁOWACJA	Przedromańska architektura kościelna, kościół św. Małgorzaty, Kopčany
	Zamek Czerwony Kamień
	Grobowiec gen. Milana Rastislawa Sztefanika na górze Bradlo
SŁOWENIA	Kościół-pomnik Świętego Ducha w Jaworcy
	Szpital Franja w miejscowości Dolenji Novaki
	Cmentarz Zale w Lublanie
SZWAJCARIA	Katedra św. Piotra w Genewie
	Zamek La Sarraz
	Schronisko św. Gotarda
WĘGRY	Zamek królewski w Ostrzyhomiu
	Zamek w Szigetvár
	Liceum Kalwińskie i Wielki Kościół Ewangelicki w Debreczynie
	Zamek królewski w Wyszegradzie
WŁOCHY	Miejsce urodzenia Rossiniego, Pucciniego i Verdiego
	Miejsce urodzenia Alcide De Gasperiego
	Wyspa Ventotene
	Plac na Kapitolu w Rzymie

29. KULTURA - UE obchodzi 25. rocznicę ustanowienia „Europejskich Stolic Kultury”

W dniach 23-24 marca Komisja Europejska uczciła 25. rocznicę ustanowienia „Europejskich Stolic Kultury”. Z tej okazji w Brukseli zorganizowane zostaną konferencja i wystawa, w których weźmie udział ponad 400 przedstawicieli byłych, obecnych i przyszłych stolic oraz organizatorów działalności kulturalnej. Przewodniczący **José Manuel Barroso** oraz komisarz **Androulla Vassiliou** otworzyli tę uroczystość wraz z **Doris Pack**, przewodniczącą Komisji Kultury Parlamentu Europejskiego. Konferencja miała na celu wymianę doświadczeń i dobrych praktyk, jak również ocenę skutków „Europejskich Stolic Kultury” od jej początków w 1985 r. Przewodniczący **Barroso** oświadczył: „Niniejsza inicjatywa jest wyraźnym przykładem zaangażowania UE w kwestię różnorodności kulturowej i tego, jak kultura może jednoczyć ludzi w całej Europie. Chciałbym podziękować wszystkim miastom, które pełniąc rolę stolic, przyczyniły się do rozwoju Europy, i życzę „Europejskim Stolicom Kultury” wszelkiej pomyślności przez następne 25 lat.”

Androulla Vassiliou, komisarz ds. edukacji, kultury, wielojęzyczności i młodzieży, powiedziała: „25. rocznica będzie okazją do refleksji na temat niezwykłego sukcesu „Europejskich Stolic Kultury” jako siły napędowej dla kreatywności, tworzenia nowych miejsc pracy, włączenia społecznego, rewitalizacji i turystyki. Inicjatywa ta jest jednym z najbardziej prestiżowych wydarzeń kulturalnych w Europie i jestem przekonana, że przez kolejne 25 lat nadal będzie ona reprezentować to, co najlepsze w Europie.”

Odkąd Ateny zostały pierwszą Europejską Stolicą Kultury w 1985 r., tytuł ten uzyskało ponad 40 miast z całej Europy. W tym roku tytuł ten przyznano następującym miastom: Essen dla Zagłębia Ruhry (Niemcy), Pecz (Węgry), i Sztambuł (Turcja).

Głównymi celami projektu „Europejskie Stolicy Kultury” są:

- podkreślenie bogactwa i różnorodności kultur europejskich;
- promowanie wzajemnego zrozumienia pomiędzy obywatelami europejskimi;
- wzmacnianie poczucia przynależności do tej samej europejskiej rodziny poprzez zwiększanie świadomości na temat wspólnych korzeni europejskich i ambicji na przyszłość.

Projekt „Europejskie Stolicy Kultury” jest także niepowtarzalną okazją do rewitalizacji miast w długoterminowej perspektywie przez ożywienie ich życia kulturalnego, branż związanych z twórczością oraz przekształcenia ich wizerunku. Autorami projektu „Europejskie Stolicy Kultury” byli: nieżyjąca już Melina Mercouri, była minister kultury Grecji, oraz Jack Lang, pełniący tę samą funkcję we Francji.

- **Europejskich Stolicach Kultury**

http://ec.europa.eu/culture/our-programmes-and-actions/doc413_en.htm

- **Europejskie Stolicy Kultury 1985-2011**

1985 : Ateny (Grecja)
1986 : Florencja (Włochy)
1987 : Amsterdam (Holandia)
1988 : Berlin (Niemcy)
1989: Paryż (Francja)
1990 : Glasgow (Wielka Brytania)

1991 : Dublin (Irlandia)
1992 : Madryt (Hiszpania)
1993 : Antwerpia (Belgia)
1994: Lizbona (Portugalia)
1995 : Luksemburg (Luksemburg)
1996 : Kopenhaga (Dania)
1997 : Saloniki (Grecja)
1998: Sztokholm (Szwecja)
1999: Weimar (Niemcy)
2000 : Bergen (Norwegia), Bolonia (Włochy), Bruksela (Belgia), Helsinki (Finlandia), Kraków (Polska), Praga (Czechy), Reykjavík (Islandia), Santiago de Compostela (Hiszpania)
2001: Rotterdam (Holandia) i Porto (Portugalia)
2002 : Brugia (Belgia) i Salamanka (Hiszpania)
2003 : Graz (Austria)
2004 : Genua (Włochy) i Lille (Francja)
2005 : Cork (Irlandia)
2006 : Patras (Grecja)
2007 : Sibiu (Rumunia) i Luksemburg (Luksemburg)
2008 : Liverpool (Wielka Brytania) i Stavanger (Norwegia)
2009 : Wilno (Litwa) i Linz (Austria)
2010 : Sztambuł (Turcja), Essen dla Zagłębia Ruhry (Niemcy) i Pecz (Węgry)
2011 : Turku (Finlandia) i Tallinn (Estonia)
2010 : Guimarães (Portugalia) i Maribor (Słowenia)
2011 : Marsylia (Francja) i Koszyce (Słowacja)

Opracowała:
dr Magdalena Skulimowska⁶

---

⁶ Na podstawie informacji Komisji Europejskiej